

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, április 26.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A kellemetlen miniszterelnök.
Az országgyűlést elnapolták.
Vádak egy ármentesítő-társulat ellen.
Rend a vasutnál.
Aradmegyei jegyzők gyűlése.
Kiket ér büntetés?
Az aradi irótaraság ügyei.
Az élelmi vérfürdő.
A húsfarag főmelése Aradon.
Végzetes szerencsétlenség a fa- és fémpar-
iskolánál.
Aradmegyei közgyűlése.
Tárca: Sztrájk-apróságok.
Csarnok: A másik német. Irta: Hegyesy V.

A kellemetlen miniszterelnök.

Arad, április 25.

Sohasem tartoztam Tisza István imá-
dói közé. Nem tudtam rokonszenvezni az-
zal a kiszámított ridegséggel, mely egyéni-
ségén végig ömlik, nem tudtam fölmele-
gedni ez államférfiúért, aki valóságos
művészettel került mindent, ami népszerű-
séget szerez, és pokoli passzióval ültetgette
el az ellenszenv palántáit, hogy térdig gá-
zolhasson a népszerűtlenség tövisbokrai
között.

De most szeretnék bokrétát fűzni a
lelkesezés virágaiból; szeretnék odaállni
elébe s levett kalappal üdvözölni őt mil-
liók nevében; szeretnék beszélni hozzá,
mert úgy érzem, hogy amit szívem büsz-
keségéből szavakba öltöztetnék, azt egy
nemzet nevében mondanám.

Tisza István gróf az anarchia fertőjé-
ből mentette ki Magyarországot.

A népjogokért küzdő óriási hadsereg-
nek egy igénytelen közkatonája vagyok. A
nemzetek szabadsága, az osztályuralom
letiprása, az előítéletek és születési előjo-
gok kipusztítása, pezsgő vér az én ereim-
ben: és mégis ujjongva éltetem azt az
acélizomzatu kezét, mely most fegyveres
erőt parancsol ki a szürke polgári ka-
bát ellen.

A népképviselő intézménye szent előt-
tem, alkotmányos érzületem is van akkora,
mint Lengyel Zoltáné: és mégis a minisz-
terelnök céltudatosságát és bölcsességét
látom abban, hogy királyi kézirattal be-
záratta most az ország házának kapuit.

Gyujtogatók settenkednek körülöttünk.
Vérebek kóborolnak az országban és fo-
gaikat esikorgatják a megállapodott, év-
ezredes polgári társadalomra. Foglalkozás
nélküli népbujtogatók, a tömeg hiszékeny-
ségén élődd forradalmárok, munkakerülő
lélekkufarok, hangya módra lepték el a
városokat, községeket, falvakat; s a föld
becsületes köznépe, az ipartelepek derék
munkásai ott evickélnek karmaik kö-
zött az élhetetleneknek, a gyáváknak.

A vasutasok harcba mentek a kormány
ellen, a vasutasok elvesztették a csatát;
s mivel a győztes nem akar meghódolni
a legyőzöttnek: tehát azzal fenyegetődik
a népámitás vezérkara, hogy bosszúból
országos munkássztrájkot szervez. Az asz-
talos békésen dolgozik gyalupadja mellett;
a nyomdász kötelességtudással serényke-
dik az ólombetűk között; a pékműhelyekben,
a pörölyök mellett, a varrógép körül, tisz-
tes szorgalommal tölti be hivatását ezer,

meg ezer józan munkás: és odafönn Bu-
dapesten, a rejtelmes egzisztenciák Mek-
kájában előáll szemérmetlenül egy pár se-
honnai, és hadat izen nevükben a köz-
rendnek.

Hát nem kergeti ez az ember arcába
a vért? Hát az emberi jogokért folyik ez
a förtelmes küzdelem?

Nem. A népszabadság nem azt jelenti,
hogy csak annak lehetnek jogai, akinek
semmije sincs; hanem jogot és védelmet
biztosít azok számára is, akik becsületes
munkájukkal szereztek maguknak valamit.
Hisz ott tartunk már-már, hogy az ország
ügyeinek éléről erőszakkal tolják el a ma-
gyar értelmiséget, s a közügyek intézését
a nemzetietlen csöcselék ragadja kezébe.

Ennek a törekvésnek kell hogy utját
állja a zsarnoknak csufolt, erőszakosnak
keresztelt katonaszurony, amit a polgári
kabát ellen vezényelt ki leiketlenül Tisza
István.

A magyar ellenzéki pártok rövidlátását
mi sem jellemzi jobban, mint az a szo-
moru jelenség, hogy a válságos esemé-
nyek közepette is botránnyvadászatra pa-
zarolták idejüket, s ahelyett, hogy meg-
szüntetni segítették volna az országos fel-
fordulást, egyre másra gördítették a ne-
hézségeket a kormány utjába.

Minden rendszerető polgár, minden fe-
gyelemhez szokott ember szíve szerint
cselekedett ma Tisza István, mikor elna-
polt a képviselőház ülését. Más or-
szágban tán permanensnek kellene ma-
radnia, — nálunk, sajnos, szét kell kergetni

Sztrájk-apróságok.

(Epizódok az izgalmas napokból.)

A vasúti tisztviselők és a magyar kor-
mány nagy erőpőbjának: a sztrájk-nak minden
szomorúsága mellett is megvan a maga humo-
ra. Az úcán vitakozó embercsoportokat lehet
látni. Az egyik szidja a kor ályt, a másik
ócsarolja a sz-gány vasutasokat. Amannak biz-
t-són nem a kormány ad kenyeret, emennek
pedig vagy két batos kárt okozott a sztrájk.

Természetesen az egész magyar sajtót na-
pokon át ez foglalkoztatta, nem véve ki még
vicinális lapтарыnkát se, bár azok csak a leg-
jobb akarat mellett so.ozhatók a sajtó gyűjtő
név alá

Itt van például egy makói vicinális lap,
amely mindjárt az elő napon észre vette a
sztrájkot és egy hatsoros hirben el is intézte a
dógot. A tudósítást ezzel kezdte:

„A makói kömüvess gédek sztrájkja után
most már a vasutasok kezdenek sztrájkba lep-
ni.“ A referátát pedig ekeppen végzi a ko-
moly lapárs: „Jó lesz a tiszteit szarnyaskere-
kű tisztviselőknék meghu ni magukat egy sa-
rokban, amíg Tisza István meg nem mutatja
nekik erős kezét.“

Hát a tisztelt lapársnak e miatti kijelenté-
sén nem kell megütközni, mert hiszen ő az,

aki állandóan érdeklődik a kü politikai esemé-
ny-k iránt és nem régen megfenyegette Miklós
orosz cárt is, ha föl nem hagy a japánok elleni
hadjárattal.

Budapest felé Nagymarosig vidáman robo-
gott a párisi expresszvonat. A többek között
két hollandus, két francia és egy magyar
ült benne. A magyar: megyeri Krausz Lajos
volt.

Nagymaroson egyszerre csak megállott az
expressz. A kalauz nyájas udvariassággal mond-
ta az utasoknak:

— Innen most tovább nem mehetünk. Meg-
kezdődött a vasutas sztrájk.

A két hollandus nyugodan bölintott. Ok
már odahaza is átéltek egy ilyen sztrájkot, ne-
kik hát nem volt újság. De a két francia iz-
gatottan hadonászott. Erőnek erejével azt állí-
tották, hogy nem a sztrájk miatt állott meg
a vonat, hanem mert valamely kóbor mace-
dón banda petárdát tett a sínekre. Alig le-
hetett őket megnyugtatni. Kétségbeesve kér-
dezték:

— Hát már most mit csináljunk?
— Csak tessék befeküdni szépen a fül-
kébbe, — felelték a kalauzok.

Igy is történt. Az utasok lefeküdtek szépen
és úgy aludtak, mint a bunda. De hajnalban
felköltötték őket a kalauzok:

— Most indu a najo Budapestre. Tessenek
csak beülni és reggel nyolc órára Budapestre
lesznek.

Maguk a kalauzok vitték az utasok pod-
gyászait a hajóra. Az utasok nem is győzték
mo dozatni, hogy ők még ilyen szeretetreméltó
sztrájkolókat nem láttak.

Ment, ment a hajó, simán iramlott előre a
széles folyamon. Az utasok a fedélzeten szem-
meresztve bámulták azt a gyönyörű panorá-
mát, amely jobbról balról körülvette őket: a
Margitszigetet, a budai hegyeket, az országhá-
zat, a karc u hidakat és az impozáns királyi
palotát. A franciák hevesen szisszentek fel
minduntalan:

— Mon dieu! Milyen szép város ez!

Még a hidez hollandusok is sűrűn szl-
pákolnak pipájukból es meglepetve mondo-
gatták:

— Ez szép!

A négy utas megfogadták, hogy most már
itt marad egy darabig Budapest. Annál is in-
kább, mert úgy sem utaznának tovább. Pe-
d g eszük ágáon sem volt, hogy kiszálljanak a
magyar fővárosban.

Lám, haszna is van hát ennek a sztrájk-
nak.

a törvényhozó testületet, ha az országban rendet akar csinálni a kormány.

Háborus időkét élünk, belzavarok fenyegetnek, katasztrófa előtt állunk. Ez az idő nem alkalmas heccekre, ellenzéki puccsokra, szenvedélyek felkorbácsolására, az utca tapsainak hajszolására. Most cselekedni kell előrelátással, erélyvel, céltudatosan . . .

Szabadságszerető lelkem egész melegét öntöm e sorokba; alkotmányos érzületem minden meggyőződése iratja velem, hogy az általános felfordulásban egy szerencséje van Magyarországnak: és ez az, hogy a kormány élén most az a népszerűtlen, az a rideg, az a kellemetlen — de vaskezü Tisza István áll.

**

Az országgyűlést elnapolták.

(A két Ház ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 25.

A vasutasok sztrájkjának egyik nagy feltűnést keltett, bár előre látott következménye állott be ma: az országgyűlést királyt kéziratral elnapolták.

A képviselőháznak külső képe ma csupa izgatottság volt. A hatalmas épületnek tágas terét népsokadalom lepte el. Bent a Házban már az ülés elején nagy a mozgolódás. Az ellenzék csapatostul vonul fel, majd a kormánypártiak jönnek. *Vázsonyi Vilmos* is megjelent. Minden oldalról szívesen üdvözlik; elismerik róla, hogy nagy része volt abban, hogy a tizenhárom bizottság kiadta a jelszót a munkába való visszatérésre. Kézről-kézre adják a sztrájkbizottsági proklamációt, melylyel a sztrájk befejezéshez jutott.

A folyosó hullámszik. Arról beszélnek széltiliben, hogy a *Házat elnapolják*. *Tisza István* gróf jelent meg, vele a kormány többi tagja. Az ellenzék gyűjti az aláírássokat a zárt ülésre.

A képviselők a terembe özönlenek ezután. Tizenegyedféli óra volt, a mikor az ülést megnyitották. A teremben izgalom uralkodott. Mindenki megfeszített figyelemmel várta a történendőket. A kormány

tagjai valamennyien jelen voltak. Karzat is, a terem hajója is rendkívül népes volt.

Az ülésről a következő részletes tudósítást adjuk:

A képviselőház ülése április 25-én.

— Kezdeté fél 11 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyv hitelesítése után *Tisza István* gróf miniszterelnök szólalt fel. — T. képviselőház! — mondta. — Egy legkegyelmesebb királyi kézirat érkezett; kérem annak felolvasását és a főrendiházzal való közlését. (Oriási zaj és felkiáltások a baloldalon: Zárt ülést kérünk!)

Elnök: Fel fog olvastatni a királyi kézirat!

(A királyi kézirat.)

Daróczy Aladár olvassa:

Mi, I. Ferenc József, Isten kegyelméből Ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya.

Hü Magyarországnak és Társországnak zászlósainak, egyházi és világi főrendinek és Képviselőinek, kik az Általunk 1901. évi október hó 24-ikére Budapest fő- és székvárosunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, királyi üdvözlötünket!

Kedvelt hiveink! Magyar minisztériumunk előterjesztésére az 1901. október hó 28-án megnyitott országgyűlés második ülészakát ezennel berekesztjük.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan maradunk.

Kelt Bécsben, ezerkilencszáznegyedik évi április hó huszonharmadik napján.

Ferencz József s. k.

Gróf Tisza István s. k.

Elnök: A most kiindított királyi kézirat az országgyűlésnek második ülészakája lévén zárva, a kegyelmes királyi leirat hódoló tisztelettel tudomásul vétetik és hasonló kihirdetés végett a törvényhozás másik házához átküldetik. Együttal a házszabályok értelmében minden ülészak bezárásakor az elnök kötelessége lévén, hogy az ülészakról szóló zárójelentését a Háznak bemutassa, bemutatja a jelentést, amely röviden a felfolyt ülészak statisztikai eredményeit tartalmazza. Ezzel a mai ülés napirendje ki lévén merítve . . . (Oriási zaj a baloldalon).

Ugron Gábor: Bocsánatot kérek, zárt ülés van kérve, nem lehet az ülést bezárni. (Zaj és ellenmondások a jobboldalon).

Elnök: Miután királyi leirattal az ülészakot bezárták, ezután semminemű indítványt nem tehetni. (Tiltakozások a baloldalon). Amíg ki nem mondtam a határozatot, törvényesség szempontjából hozzá lehetett volna szólni, de csak ezen az egy címen. (Mozgás balfelől). Most már ennek az ülészaknak semmiféle funkciója nem lehet. (Tiltakozás a baloldalon).

(Vita a királyi kézirat körül.)

Ugron Gábor: A királyi kéziratban arról is kellene . . . (Oriási zaj a jobboldalon: Leülni! Halgasson!)

Elnök: A jegyzőkönyvhöz kíván szólni?

Ugron Gábor: Nem. (Oriási zaj).

Elnök: Akkor nem adhatok szót. (Oriási zaj. Ugy van! a jobboldalon).

Ugron Gábor szólni akar, de a percesig tartó viharban nem érteni egy szavát sem.

Károlyi György gróf: Halgasson!

Elnök: Mihez akar szólni!

Ugron Gábor: A királyi kéziratban nincs benne az, hogy mikor lesz a legközelebbi ülés. Erről a Háznak joga van intézkedni! (Gunyos kacagás és láрма a jobboldalon).

Endrey Gyula: A felszabadult elemek tombolnak.

(Lengyel Zoltán ellen.)

Szivák Imre és *Lengyel Zoltán* egyszerre kérnek szót.

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz kérek szót!

Bauer Ottó: Ilyen embert engednek itt tisztességes társaságban! (Oriási zaj.)

Elnök: Csak a jegyzőkönyvhöz szólhatni! (Nagy zaj.)

Szivák Imre beszélni kezd.

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz kérek szót. (Percesig tartó zaj. Pusztuljon innen! — a jobboldalon.)

Szivák Imre: A rendet és törvénytiszteletet itt is, a Házon kívül is meg akarjuk teremteni. (Folytonos zaj) El vagyunk határozva mindenre . . .

Felkiáltások a baloldalon: Ez a jegyzőkönyv hitelesítése?

Szivák Imre: A jegyzőkönyv hitelesítése ellen nincs kifogása. (Éljenzés a jobboldalon, nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

A Javocnei vonat mozdonyvezetője éjfél tájban értesült róla, hogy kiűtött a sztrájk. Könnyen értesülhetett róla: az összes jelző lámpák „ülos“-ra voltak beállítva. Szólt az utasoknak:

— Aki nem akar velem jönni kiszállhat. Én beviszem a vonatot Budapestre.

Az utasok kérve kérték, hogy ne tegye, álljon meg. De ő hajthatatlan maradt.

— Nekem beteg feleségem van odahaza. Azután tudni akarom, mi történik Budapestben a sztrájkolókkal.

Nekivágott a mozdonyral a síneknek. Minden pillanatban rémséges halál várt rá, a szemafórok vészjóslóan néztek rá zöld szemekkel, de ő hajtatott előre, még csak föl nem ért Budapestre.

Itt, amint kiszállt a mozdonyból, halálsápadtan rogyott össze.

Blaha Lujza Pécssett szerepelt, onnan jött vissza. De Budafokon megállt a vonat és minden utasnak ki kellett szállania. *Blaha Lujza* kérve-kérte a mozdonyvezetőt:

— Lelkem masinistája, vigyen el Budapestre! Inkább eldanelok egy nótát utközben.

De hát olyan idők járnak mostanában, hogy még a nemzet csalogányának a nótája sem tudja megindítani a mozdonyt. Bizony gyalog-

szerrel kellett elbandukolni a többi utasokkal együtt.

Azok az utasok, akiket a sztrájk kiűrésnek pillanata a vonaton talált, természetesen igen kellemetlen helyzetbe jutottak. A képviselőház folyosóján sok apró epizódot beszéltek el arról, hogy a vonaton rekedt közönség hogyan fogadta a sztrájkról szóló hírt. Mulatságos epizód játszódott le a rákosi rendező pályaudvaron, ahol a Nagyváradról érkező reggeli vonatot a mozdonyvezető nem akarta tovább indítani. Az utazó közönség kért-könyörgött, de a vasuti személyzet hajthatatlan maradt. Ekkor egy kereskedelmi utazó, akinek sürgős dolga volt a fővárosban, hirtelen fölmászott a mozdony tetejére és beszédet intézett a vasuti személyzethez:

— Uraim! Testvérek! — szavalta harsány hangon. — Én is vasutas vagyok! És azt kérdelem tőletek, miért állunk mi itt Rákoson? Talán királyt akarunk választani, mint hajdan őseink? Ugy-e, nem! Ellenben Budapestben már megkezdtek országos gyűléstestvéreink. Siessünk oda! Szükség van reánk! Mozdonyvezető, a mi ügyünk szent nevében indítsd meg a vonatot!

A beszédnek nagy hatása volt a vonatot megindították. És a kereskedelmi úgynök a kelendő időben érkezett Budapestre.

Hasonlóan józsu epizód játszódott le a fiumei gyorsvonaton, amelynek reggel 8 óra 50 perckor kellett volna beérkeznie a keleti pályaudvarra. Kelenföld előtt azonban a mozdonyvezető a nyílt pályán megállította a vonatot és nem indította tovább. Az utasok ott vesztegeltek a nyílt pályatesten, várva, hogy a vasuti személyzet talán mégis meggondolja magát. Egy budapesti újságíró is utazott a vonaton, aki unalmában felszólította a mozdonyvezetőt, hogy játszék vele egy parthi kaszinót.

— Nincs pénzem! — jelentette ki a mozdonyvezető.

— Nem baj! — felelte az újságíró. — Játsszunk a mozdonyba!

— Hogy éri ezt? — kérdezte a mozdonyvezető.

— Ha ön nyeri meg a játszmat, fizetek önnek ennyi summa pénzt, ha én, akkor rendelkezem a mozdonyval annyiban, hogy ön az én felszólításomra megindítja a gyorsvonatot és elvisz bennünket Budapestre.

A mozdonyvezető a dologba belement és elkezdődött az érdekes játszma. A mozdonyvezető vesztett a fiumei gyorsvonat délelőtt 11 órakor berobogott a keleti pályaudvarra.

Lengyel Zoltán beszélni kezd, de a jobb oldali viharos tiltakozásában egy szavát sem hallani.

— Ha meg nem hallgatnak, úgy holnapig sem ülök le!

A düh valóságos ordítása zugott fel erre a jobboldalon.

— *Eretlen tacsó!*

— Ilyen embernek itt nincs helye!

— Ki vele!

Ily kiáltások zognak Lengyel felé a jobboldalon.

Végre Lengyel Zoltán beszélni kezd: a mentelmi jognak megsértését emlegeti. Az elnök kétszer rendreutasította, végre a házszabályok 221. §-a értelmében *megvonja tőle a szót.*

Münnich Aurél röviden jelenti, hogy a Ház elnökének felfogása helyes.

Elnök: Felteszem a kérdést, elfogadja-e a Ház a jegyzőkönyvet.

A többség elfogadja. Az ellenzék, Apponyi gróf is *ellene* szavazott, Zichy Aladár és János grófok a jegyzőkönyv *mellett* szavaztak.

Elnök: Az ülést berekesztem. (Nagy zaj a baloldalon.) Az ülés erre az ellenzék nagy izgalma közepette véget ért.

A főrendiház ülése április 25 én.

— Kezdeté d. u. 5 órakor. —

Elnök: Csáky Albin gróf.

A főrendiház délután öt órakor ugyancsak ülést tartott, melyben felolvasták az ülészakot berekesztő királyi kéziratot, melyet a főrendek hódolattal tudomásul vettek.

Vádak egy ármentesítő-társulat ellen.

(Vihar a megye közgyűlésén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

Aradvármegye mai közgyűlésén a tárgyszorozat egy jelentéktelennek látszó pontja valóságos vihart idézett elő a közgyűlési teremben. Az egyik törvényhatósági bizottsági tag erős hangon kelt ki a másik ellen, úgy, hogy felszólalását több ízben izgalmas jelenetek, és harsogó lármák szakították félbe.

Urbán Iván főispán több ízben percekig rázta az elnöki csengőt, amíg a háborgó kedélyeket le bírta csillapítani.

Lázár Zoárd dr. indítványt tett az aradmegyei ármentesítő és belvizrendezési társulat járulékaik ügyében vizsgálat megindítása s a társulat államosítása tárgyában. Az állandó választmány javaslatba is hozza a vizsgálat elrendelését.

Lázár Zoárd indítványa megokolása közben utalt arra, hogy a kisjendi járásban legutóbb előfordult szocialisztikus zavarok arra vezethetők vissza, hogy e községek erejükön felül meg vannak terhelve. E terheket nagyrészt az ármentesítő társulat költségei okozzák. Eddig mintegy hatvanezer korona ármentesítési költséget fizettek ezek a községek; most 65,000 koronával többet akar a társulat rájuk róni. Hogy miért, azt megmagyarázzák a társulat számadásai, amelyekben *csupán személyi költségre hatvankétezer korona volt múlt évben felvéve.*

Ujj József, a társulat főmérnöke csendesesen indult beszédben cáfolja Lázárt. Utal arra, hogy a Körösvölgyben ármentesítés előtt két métermázsás, most hat métermázsás termés volt. A társulat adófizetésre képes polgárokat ad a hazának. A Lázár által felhozott számadatok valótlanok.

— Hohó! Lassabban! — zúgtak közbe az ellenpártiak.

Ujj József: Még csak ezt akarja mondani, hogy a nép lelkét az ilyen (Lázárra mutat) az ilyen *ál nepbarátok* mérgezik meg, mert . . .

Oriási zaj tört ki erre. Különösen a románok kiabáltak. Jank plébános közbekiált:

— Hogy mer így beszélni!

— Eláll! Nem hallgatjuk!

Ujj József azonban rendületlenül folytatja: Mert nem arra kell figyelmeztetni a népet, hogy óvakodjék a zsebtolvajoktól, hanem hogy óvakodjék az *ál-nepbarátoktól.* Annyira nem vagyunk gazdagok, hogy a zsebtolvajok nagy károkat okozhatnának nekünk, de igenis kárt okozhatnak ezek a népszerűség-hajhászó urak, akiktől jobban kell őrizzük, mint a zsebtolvajoktól.

A románok ekkor már magukon kívül voltak. Jank plébános toporzékolva kiabált, a többiek pedig össze-vissza kiabáltak:

— Eláll! Hallgasson! Micsoda bang ez?

Urbán Iván főispán kétszer egymásután rendreutasítja Jankot.

Sucus János dr. a házszabályokhoz szólva követeli, hogy olyan érdekelteket, mint Ujj, ne hagyjanak beszélni.

Lázár Zoárd egy nyomtatott ívet mutat fel, amelyről a számadatokat vette. Az ív az ármentesítő társulattól való és éppen Ujj írta alá. (Nagy derűtség.)

Ujj József fentartja, hogy a Lázár adatai valótlanok. Az a nyomtatott ív a társulat tizenegyes bizottsága elé terjesztett tervezet, amelyet azonban a bizottság nem akceptált.

Dálnoki Nagy Lajos alispán végül kijelenti, hogy Lázár kérvénye folytán *megindította az adatgyűjtést.* Kéri, hogy ennek befejeztéig hágyják függőben az ügyet.

A helyesléssel követett beszéd után a közgyűlés az alispán beszédje értelmében határozott.

TÁVIRATOK.

Loubet Rómában.

Róma, ápr. 25. A mai napot a Loubet elnök tiszteletére rendezett fátylasmenet rekesztette be. A menet este 8 órakor a Piazza de Popolóról indult el. Megnyitották a testületek és egyesületek küldöttségei. Ezután zenekarok következtek, a melyek felváltva az olasz himnusz és a Marseillet játszották. A menet elvonult a Kvirinál előtt, majd a Piazza del Independenténél feloszlott. Az allegorikus csoportok, a melyek résztvettek a menetben, többek között az új kor nagy találmányait jelképezték.

Franciaország és a papság.

Oleron, ápr. 25. Combes miniszterelnök tiszteletére, látogatása alkalmából, rendezett lakomán a miniszterelnök beszédet mondott, a melyben kifejtette, hogy szükséges volt Franciaországot a papság járma alól felszabadítani. Ha késtek volna, lehetetlenség lett volna megakadályozni az országnak szerzetesekkel való elárasztását. A kabinet különben a kongregációk ellen való küzdelmében nem állott meg. Társadalmi újítások egész sorának programját tartja készen, a melylyel mindennemű előjogok ellen akar küzdeni. Nem arról van szó, hogy a vallást vagy gyakorlatának különböző módjait tönkre tegyék. Csak nem szabad a vallást a klerikalizmussal összetéveszteni. *Mi a vallást megőrizzük, a midőn elválasztjuk a klerikalizmustól.* A beszédet nagy tetszéssel fogadták.

Rend a vasutnál. Vizsgálat a sztrájk kezdői ellen. A Ház elnapolása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

Az államvasutak összes vonalain beállottak munkába az alkalmazottak. Ez a jellemzése a helyzetnek. Negyvennyolc óra alatt nyoma se lesz a sztrájknak, csak azokban az aktákban, a melyeket a sztrájk szervezői ellen megindított bünygyi eljárás során fölvesznek.

Mai távirataink és tudósításunk a következő:

A helyreállított forgalom.

A forgalom helyreállítása óráról-órára nagyobb lépésekben halad előre. Az aradi állomáson teljesen helyreállt a rend, az összes tisztviselők ismét beállottak a szolgálatba. Azok természetesen, akik tartalékosok, katonai egyenruhában teljesítik a szolgálatot. Az *üzletvezetőség* is rendben folyik a munka. Itt is különös látvány nyújt természetesen az egyenruhás tisztviselők serege.

Az üzletvezetőség most fokozottabban fáradozik azon, hogy a forgalom a régi kerékvágásba jöjjön. Remélik is, hogy *már holnap mindenben helyreáll a régi rend.* A vonatok lehetőleg a régi menetrend szerint fognak közlekedni, bár ebben a tekintetben az üzletvezetőség teljes garanciákat már csak azért sem tud nyújtani, mert egyes állomásokon, így Szolnokon és a Piski és Petrozsény közötti vonalon, meg mindig némi akadályokkal történik a forgalom lebonyolítása.

Most már az éjjeli szolgálat is rendben megy s az üzletvezetőség figyelmeket arra irányul, hogy a renitens állomásokon is helyre állítsa a rendet.

A piski-petrozsényi vonalat, melyet a sztrájkolók rőzsekötegekkel tegnap eltorlasztottak, a vonatok kísérő személyzete ma teljesen szabaddá tette.

A teherforgalom is újra megindult. Az állomásfőnökség azonban egyelőre holt teherárúkat nem vesz fel, csupán élő állatokat, romlandó és más egyéb gyorsárúkat. Teherárúkat talán már holnapután felvesz.

A személyforgalom rendben lebonyolítható, természetesen azonban, hogy egyelőre némi késésekkel jönnek-mennek a vonatok.

Az üzletvezetőség ma délelőtt a következőket tette közzé:

Az aradi üzletvezetőség vonalán mai naptól kezdve a személyforgalom korlátolt mérvben felvételre és gyorsáruk, élők és romlandó áruk felvétele is megkezdett. Elágazó és határállomásokon a vonatok rendes csatlakozása még nem biztosított.

Katonaélet az állomáson.

A hadgyakorlatok csapatszámításain sincs olyan katonás képe a Perronnak s az egész pályaudvarnak, mint a minő ma az aradi pályaudvaron volt. A katonák egy része: a mozgósított tartalékos vasutasok csapatja, akik ma délelőtt jelentkeztek az aradi várban és a honvédgyalog laktanyában, ahol fölöltöztették őket, azután kiküldték a pályaudvarra. Minden rangú bakák tarka tömegben tettek szolgálatot a sínek között s a raktárakban. A behívottak kissé leverték, de azután jókedvűen állják a tréfákat, amely őket új formájuk miatt éri. A hivatalnokok közül ketten honvédhadnagy uni-

formisban tesznek szolgálatot: *Polyánszky* Tisztus és *Kliegl* Rezső.

A menetjegy-irodában még egész nap folyt a mozgósítási behívók kézbesítése. Ugy volt a parancs, hogy azt ma estig be kell fejezni, s csekély kivétellel az meg is történt.

A vonatokkal egy sereg más ezredbeli katonára jött a pályaudvarra. Sárga, piros, kék és más színű hajtókák egymásután tünedeztek fel tarka összevisszaságban. A most fegyvergyakorlaton levő katonák közül összeszedték azokat, a kik valami címen vasuti szolgálatra jelentkeztek. Az üzletvezetőség területén lévő ezredék az ilyen jelentkezőket Aradra küldték. A vasuti állomáson az üzletvezetőség három tagu bizottsága *Kamarás* főmérnök vezetése alatt vizsgálta meg sorra ezeket, hogy ki alkalmas közülök vasuti szolgálatra. Főlöttbbr kevés akadt. Az egyik Romániában volt pályaudvar, a másik Amerikában egy gyár fűtője volt, a harmadik cséplőgépek mellett dolgozott, a negyediknek csak a hajlandósága volt a vasuti szolgálatra, de igazi képzettséget kevés tud felmutatni közülök. A kimustrált csapatokat nyomban viszik vissza az ezredükhöz.

Ezek a tartalékos katonákon kívül az állomáson van a 33. gyalogezred egy kirendelt százada, a melynek egy szakasza a perron közepén áll őrséget. Maguk a vonatok azonban mindenünnen *katonai fedezet nélkül* közlekednek.

A vasuton összegyűlt katonák és a tartalékosok között elterjedt az a hír, hogy a tizenháromnapi fegyvergyakorlatra behívott tartalékosokat, a kiknek fegyvergyakorlata szerdán telt volna le, a sztrájk miatt *a napon még nem fogják szabadságotolni*, még pedig se a vasutasokat, *se a többieket*. Hogy ez mennyiben igaz, még nem tudni.

Délután a temesvári vonat is rendben érkezett meg, pedig ott még tegnap kritikus volt helyzet. Tegnap azonban már az aradi postahivatal, úgy a *Temesvár* felé, mint az egyéb irányban közlekedő karról-járatokat beszüntette, s ma már a csomagforgalmat is megkezdte.

A sztrájk beszüntetése.

Ma hajnalban, négy órakor, a budapesti tizenháromnapi bizottság is *elhatározta a sztrájk lezserelését*. Délelőtt fél tíz órakor a fővárosban plakátok jelentek meg, az új kiáltvány szövegével. A kiáltvány így szól:

Főhívás.

Vasutasok! Testvérek!

Mozgalmunk részesei ellen rettenetes kényszereszközöket alkalmaztak. Első tizenháromnapi bizottságunkat fogságba vetették. Békés együttmaradásunkat lehetetlenné tették. A katonai fegyelem erejével szorították munkára kartársaink egy részét.

Lelkünkben tovább érezzük fogadalmunk erkölcsi erejét, de nem rajtunk mulik, hogy azt külsőleg érvényesíteni képesek nem vagyunk.

Az összes ellenzéki pártok írásban megígérték, hogy kívánságainkat „teljes erővel támogatni fogják”, de ezt a garanciájukat a munka újra felvételéhez kötik.

Mi bízunk a ígéretük komolyságában és bizton reméljük, hogy az ellenzéki pártjai igazságos ügyünket elhagyni nem fogják.

Őszinte bálával fogadjuk az ellenzéki pártoknak irántunk tanúsított jóindulatát. Ezt viszonzni akarjuk azzal, hogy kívánságuk szerint kartársainkat arra szólítjuk fel: *Térjenek vissza munkájukhoz*.

Mozgalmunk ugyan még tovább volna vihető és még nagyobb lángra gyulhatna az ellenünk alkalmazott kényszereszközök által támasztott keserűség miatt. De átérzve felelősségünket, mi nem vezéreketjük magunkat a bosszu érzése által és súlyosan megpróbált hazánkat további és talán végzetes rázkódásoknak kitenni nem akarjuk.

Vasutasok! Testvérek!
Térjenek tehát vissza nyomban munkátokhoz!

Az igazságos Isten öröködjék felettünk! Bizzunk a jobb jövőben és ügyünk dalában!

1904. április 25-ikén, hajnalban.

A második 13-as bizottság nevében:

Szemányi Péter Pál elnök, dr. *Vízsonyi* Vilmos orsz. képvis., mint a tanácskozás vezetője, *Veress* Sándor jegyző, *Turcsányi* Pál az első 13-as bizottság tagja.

A vasutasok legnagyobb része csak reggel tudta meg ezt a fordulatot. Hét órakor még nagy csoport vasutas várta *Szemányi* Péter Pált, a ki a tizenháromnapi bizottság letartóztatása óta a vezetést intézi. Végigjárja a Demokrata kör előtti keretet, a hol a sztrájkolók gyülekeztek; s mindenütt bátorítja a vasutasokat.

— Ne féljenek, nem lesz semmi baj. A végrehajtó bizottság nem ejti el az ügyeket. *Utazzanak csak nyugodtan haza*. Mindenről értesítjük önöket.

Az éjjel történt dolgokról nem említett nekik semmit.

— Tekintetes ellenőr ur — mondta egy igen értelmes főkalauz — nem utazunk addig haza, míg nem tudjuk, hogy mi történik a vezéreinkkel. Főládozták magukat értünk s most, amikor bajba kerültek, nem hagyhatjuk őket cserbe.

— Nem utazunk, nem megyünk addig! — kiáltották a többiek.

Hiába nyugatta meg őket *Szemányi*, nem tágitottak.

— Később majd megtudják, hogy mit kell tenniük, addig legyenek nyugodtan.

Ezt már a meghatottságtól el-elesukló hangon, könnyes szemekkel mondta, aztán megindult husz harminc vasutastól kísérve a Demokrata körbe. Ott azután lassanként megtudták, amit a tizenháromnapi bizottság az éj folyamán határozott.

A letartóztatott tizenháromasok.

A fővárosi államrendőrség tegnap este tudvalevőleg a 13-as bizottság több tagját letartóztatta. A letartóztatott bizottsági tagokat: *Seide* Arturt, *Joanovics* Lajost, *Lorber* Jozsefet, *Margulit* Kálmánt, *Kosa* Lajost, *Veréb* Mihályt a főkapitányságnál nyomban kihallgatta dr. *Kállay* Miklós vizsgáló albiró s dr. *Varga* János kir. ügyész indítványa értelmében valamennyi ellen elrendelte a letartóztatást a *btkv. 171. §-ában* ütköző izgatás és a *481. §-ában* ütköző hivatali kötelesség megtagadásának büntette miatt. A letartóztatottakat nyomban átkísérték a kir. ügyészség fogházába. Ma délután valamennyien *felfolyamodást* jelentettek be a letartóztatást elrendelő birói végzés ellen. *Margulit* Kálmán ma délelőtt dr. *Schaeffer* József és dr. *Bródy* Lajos ügyvédekkel bízta meg a védelmével.

Az előzőleg már letartóztatott *Sarlay* János nyugati pályaudvari főnökhelyettes felfolyamodása ügyében a vádtanács holnap dönt. Ugyancsak holnap határoz a többi letartóztatottak felfolyamodása ügyében is. Ma délelőtt a rendőrség letartóztatta a sztrájkbizottságnak még egy tagját *Potincea* vasuti alkalmazottat s beszállította a kir. ügyészség fogházába. Dr. *Kállay* vizsgáló albiró kihallgatás után ő ellene is elrendelte a vizsgálati fogságot.

A régi kerékvágás.

Az összes pályaudvarokon a vasutasok sztrájkja véget ért. A vonatok érkeznek és indulnak, minden irányból és minden irányban. A behívott tartalékosok közül Budapesten *ezren* jelentkeztek; közülök mintegy kilencszáz budapesti, a többi vidéki. A vidékieket ma elszállították; hatvanhárom a zágrábi üzletveze-

tőség területéről való volt. A behívottak ma már egyenruhában, fehér karszalaggal teljesítették szolgálatot. A tartalékosokat forgalmi hivatalnok és *Bicsérdi* 22. gyalogezredbeli főhadnagy osztották be.

Temesvár, április 25. A városi közgyűlés ma egyhangulag elhatározta, hogy a miniszterelnököt és a kereskedelmi minisztert távirati felterjesztésben üdvözli a vasuti forgalom felvétele érdekében való helyes és sikeres eljárásért, és bizalmat fejez ki a kormánynak azért, hogy az országot nagy veszedelmekkel fenyegető helyzetből szerencsésen kivette.

A Ház elnapolása.

Már a múlt hét végén szó volt arról, hogy az országgyűlésnek föl kellene függeszteni tárgyalásait mindaddig, a míg a vasutasok sztrájkjának megszüntetése után a rend teljesen helyre nem áll, mert a képviselőházban elhangzó ellenzéki fölshólalások megnehezítik a kormány munkáját és főlösképpen fokozzák úgy a sztrájkolók, mint a tárgyalások fölfüggesztésére két mód kínálkozott. Az egyik: a képviselőháznak királyi kéziratral való *elnapolása*, a másik: az ülésszaknak a király által való *berekesztése*.

Elnapolás esetén, ha a *Ház* önmaga napolja el üléseit, husz képviselő bármikor egybehivathatja a Házat. Ha azonban azt a király napolja el, akkor az országgyűlést csak ő hívhatja össze. A kormányra nézve alkalmasabbnak látszott az ülésszak berekesztése. Ezt a király bármikor elrendelheti, a nélkül, hogy a következő ülésszak egybehívásának idejét már a berekesztés alkalmával közölnie kellene a képviselőházzal.

Hogy a kormánynak most ez volt a terve, arról a kormány tagjain és a képviselőház elnökén kívül *senki se tudott*. A Ház mai ülésére igen sok képviselő gyűlt össze, a kiknek legnagyobb része csak a Házban értesült a sztrájk megszüntetéséről. Az ellenzék egy kis töredéke, *Ugronék*, a néppárt és a nemzeti disszidensek hevesen meg akarták támadni a kormányt és erre zárt ülés tartását vélte a legalcalmasabb módnak. A zárt ülés kéréséhez szükséges husz képviselő aláírását csak nagy kinnal tudták összedni.

De nemcsak a harcias csoport volt kíváncsi és izgatott, hanem az egész Ház. Mindenki a sztrájkbizottság elfogatásáról és a vasutasok föltétlen fegyverletételéről beszélt. *Lengyel* Zoltán tegnapi martírságáról is sok szó esik.

Jakabffy alelnököt megkérdi *Polonyi*: — Mi lesz velünk? — Én nem tudom, kérdezd meg *Tiszát*, — feleli az alelnök.

A miniszterelnököt, a mint alakja a folyosón feltűnt, sokan rohanták meg kérdezősködésekkel, de a miniszterelnök semmit se volt hajlandó elárulni abból, a mit az ülés megnyitása után öt perccel mindenki megtudott.

Vizsgálat a sztrájk kezdői ellen.

A tizenháromnapi bizottság tagjai közül a rendőrség ma letartóztatta *Komlósi* Manó vasuti mérnököt, aki önként jelentkezett a rendőrségnél.

Előállítottak azonkívül még *harminckilenc embert*, akik valamennyien a *Rákos-rendező* pályaudvar alkalmazottai. A rendőrség ugyanis megállapította, hogy a sztrájk a *Rákos-rendező-pályaudvaron* kezdő-

dött, amelynek alkalmazottai még a sztrájk kitörése előtt aláírtak egy ívet, a melyben kötelezik magukat, hogy a szolgálatot megtagadják. Ezek megakasztották a forgalmat, oly módon, hogy a váltókat a *tilosra* állították (a minek folytán a 751. sz. és 165. sz. vonatok nem tudtak az állomáson áthaladni) megrongálták a *Westinghouse*-féket és a 1. számú jelzéssel az összes vonatokat az egész vonalson egyszerre megállították. Ugyancsak a Rákosrendező-pályaudvaron megrongálták a távirót és a semaforok lámpáit is elrontották. A pályaudvar letartóztatott alkalmazottait *közveszélyes cselekmény elkövetésével* vádolják.

A fizetésrendezés kérdése.

A Magyar Államvasutak igazgatóságánál nagy örömet okozott a leszerelés. Marx igazgató kijelentette, hogy a forgalom csekély kivétellel csaknem mindenütt megindult, s huszonnégy óra múlva nemcsak a személyforgalom, de a teherforgalom is a rendes kerékvágásba jut és szerdáig minden akadály, a melyet a sztrájk okozott, legyőzhetővé lesz.

Hieronymi kereskedelmi miniszter ma délután felkereste az államvasutak igazgatóságának épületét, a hol *Ludvig* elnökgazgató és Marx tanácsos fogadták. Hieronymi a következő kijelentést tette:

— Első és legfőbb feladat most a rend és a vasúti forgalom teljes helyreállítása. Remélem, hogy holnapig teljes rend lesz. A vasutasok személyi és pénzügyi dolgaiban csak a rend teljes helyreállítása után történik majd intézkedés.

A kormányhoz közelálló forrásból az a hír érkezik, hogy a kormány újból megfontolja a fizetésrendezésről szóló javaslatot, s alaposan áttanulmányozza a memorandumokat; a jogos kívánságok elöl a kormány nem zárkózik el, hanem eleget tesz azoknak.

Bécsből táviratozzák, hogy az osztrák államvasutak alkalmazottjainak egyesülete ma gyűlést tartott, amelyen rendkívül meleg szinpathia nyilatkozott meg a magyar kartársak mozgalma iránt. Az egyesületi elnök beszédében hangsúlyozza, hogy a magyar vasutasok helyzete nagyon szomorú, de remélhetőleg mégis javulni fog.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Kedd: *Sursum corda*, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szerda: *Szanatórium*-estély. (Páros bérlet.)
Csütörtök: *Aranyvirág*, operette. (Páratlanbérlet.)
Péntek: *Aranyvirág*, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: *Aranyvirág*, operette. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: *Lili*, operette. Este: *Fenn az érnő*, mincesen kas, vigjáték. (Páros bérlet.) Utolsó előadás.

Sursum corda.

(Színmű 4 felvonásban. Irta: Bosnyák Zoltán. Az aradi Nemzeti Színházban először adták 1904. április 25-én.)

Fől a szívekkel! és le a kalappal! akkora idealizmus előtt, amennyiből a Bosnyák Zoltán színműve készült. A vegyes vallású házasságokról szóló törvény behozatala óta Gyulaffy László gróf volt az egyetlen, aki Bosnyák Zoltán tetszéséhez képest egy földhöz ragadt szegény zsidó rabbinak a lányát vette el s ugyan csak Szeth Eszter volt az egyetlen zsidó lány, reb. Szeth Áron leánya, akit a Bosnyák Zoltán jóakaratóból egy Gyulaffy gróf vett el feleségül. Ez tudnivaló a *Sursum corda* alapese-ménye, olyan esemény tehát, amely a jelenlegi életviszonyainkkal meglehetősen ellenkezik.

Ha ez az eset eszmeképen volna a darabban feldolgozva, akkor igaza lehetne Bosnyák Zoltánnak s intakt volna az idealizmusa is, csak hogy ez a házasság nem az eszmei megoldás céljából köttetett, hanem megtette aktuális eseménynek s úgy bánt vele, mintha életigazság volna. Ez azonban erkölcsi, lelki igazságtalanság. Ambár hogyha valakinek ambíciója olyan életigazságokat hirdetni, amelyek csak lehetnének életigazságok s ma valószínűleg azért nem azok, mert még nem aktuálisak, hát ez lehet, de mindenesetre háfátlan dolog.

Ez az okoskodás azonban csak úgy lesz érthető, ha tudjuk, hogy a darabban mi történik. Hát az, hogy Gyulaffy László gróf (Ternyei) családjának, de különösen nagypénjének: özvegy gróf Gyulaffy Gézájának (Follinuszné), minden ellenkezése dacára feleségül veszi Szeth Esztert (Aranyossy Jancsi), Szeth Áron rabbinak (Békés) leányát ahelyett, hogy Alice komteszettel (Fóti Frida) tenné ugyanezt. A gróft kitagadja családja a vagyonaiból, a zsidó lányt pedig az apja tagadja ki a családból. Ezek a kitagadások annyira mennek, hogy a nemes gróf nyomorba jut, a rabbi pedig halálosan beteg lányának utolsó könyörgésére is ridegen azt válaszolja: „Nem ismerem ezt a hölgyet!” Ilyen dolgok felett aztán már az embernek nagyon a romantikus eszével kell gondolkodnia.

Legvégül, mikor a vegyes házasságu családot — már úgy a viszonyokhoz képest — a züllés felé viszi a nyomor, Gyulaffynak aki képviselő volt addig, míg grófi családjának egy barátja ki nem buktatja a kerületéből, a szocialista párt azt az ajánlatot teszi, hogy vállalja el a pártlap szerkesztését; olyan emberre van a pártnak szüksége, a kinek a kezében ha kell, véresen is haladjon a régi társadalmi rend rombolásának munkája. Gyulaffynak azonban nem kell a vér, az ököl, nem forradalomra, rombolásra vágyakozik szerinte az emberiség, hanem — megváltásra. Nem is a szenvedő, romboló megváltót kívánja, hanem a nevetőt, a ki boldog életre tanít, arra, a melyeknek legnitesebb szava: *emeld fel az emberiség szívét!*

A mint látszik tehát, a darab nem cselekménynevei végződik, hanem csak szavakkal, szép, költői beszéddel. Poetikus egyáltalán az egész darab, mint amilyen a befejezés is. De vajon ér-e annyit az aranyból való szó, mint a vashoz való cselekedet? A szöveggönyvbe bizonyosan van valami instrukció a rendező számára, valami glóriafény, vagy hajnaldiv, vagy éppen ilyenféle, de hiába, ennél többet kívánunk éppen azért, mert annak a két különböző világu embernek a házasságához, mint tényhez, nincs köze az idealizmusnak, az megörített esemény, a mely szép lehet, csunya lehet, de mint időbeli eseménynek feltétlenül történettel kell bírnia.

No de ettől eltekintve sok szépsége van a darabnak. Amit beszédeknek benne, az feltétlenül mind szép, sőt a drámai tablóit is mesterlik. Van azonban a „Sursum corda”-nak ezeken fölül olyan jellegzetessége is, amely a legszebb szépség szolgálhatja ennek a színpadi munkának. Az arisztokratizmus és a szocializmus élet-halál harca folyik a szemünk előtt, az öreg grófné és a fiatal gróf képviselik a darabban a társadalmi rend két legszélső elemét. Gyulaffy László gróf a legideálisabb szocialista, kár hogy csak a gondolatit ismerjük és a szavait halljuk, ennek az embernek gyönyörű dolgokat kellene végeznie. Így is megvagyunk azonban elégedve avval a szocializmussal, amennyi a grófnak van, azért is még, mert a szerzőnek rendkívül hatásos jeletetek megírására adott alkalmat.

A *Sursum corda* előadása kifogástalannak, szépnek tetszett. Négyen viszik a darabot: Follinuszné, Aranyossy Jancsi, Ternyei és Békés, vagyis a drámai társulatunk legjava. Follinuszné játszotta az öreg grófnét temérdek méltósággal, vérbeli arisztokrata-szenvedélyességgel; a második és harmadik felvonásban, ahol a drámai konfliktusok csucosodtak ki, igazán magasztos volt. Aranyossy Jancsi gyönyörűen stílizálta a zsidó lányt, csupa érzés volt a beszéde. Így gyönyörűséggel hallgattuk a prózáját, ez a beszéd maga a legszebb mű-

vészet, amely színpadról hallható. Ternyeinek pompás szerep jutott a darabban, éppen így játszott is. Békés játszta a rabbit, azt az anachronisztikus alakot, aki valamelyik elmúlt évszázadból csöppent ebbe a darabba. Békés ugyilátszik nem gondolt erre, nem tompított a szerepén, úgy játszott, ahogy a szerepében volt írva: bombasztikusan s így nagyon éles világitást adott ennek az alaknak. Ez természetesen a szerző hibája, Békés azonban van akkora művész, hogy az ilyen hibákon tudjon segíteni, ő tőle, aki olyan gondolkodóan szokta a szerepeit kidolgozni, ezt el lehet várni.

Mindenekfölött azonban elképzelhető, hogy szép volt az előadás, mikor csak olyan árnyalatok után lehet kereskednünk, mint amilyenről a Békés játékában szó volt. (a.)

Aradmegyei jegyzők gyűlése.

(A jegyző-egyesület közgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 25.

Az aradvármegyei jegyző egyesület, melynek tagjai a mai megyei közgyűlés alkalmából nagyobb számban tartózkodtak Aradon, délután két órakor tartotta meg közgyűlését a vármegye-házán.

A közgyűlésen Povázsay Soma elnökölt. Az egyesület múlt évi számadását, mely szerint a bevétel volt 5242 kor. 29 fillér, kiadás 1153 kor. 88 fillér, a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette. Tárgyalásra kerültek az egyesületi alapszabályok. A belügyminiszter ugyanis avval a megjeljeztelt alapszabályokat, hogy a tagságot nem lehet minden jegyzőre nézve kötelezővé tenni. A közgyűlés úgy határozott, hogy az alapszabályokat ennek megfelelőleg módosítja és újból felterjeszti.

Az országos jegyző egyesületi gyűlésre a közgyűlés Povázsay Soma elnököt és Borsos Lajos választmányi tagot küldte ki.

Ezután a nyugdíjintézet közgyűlése következett. Székely József volt kisenőli jegyzőnek tíz évi szolgálat után 720 korona nyugdíjat szavazott meg a közgyűlés. Dénes Istvánné, a volt kujedi jegyző felesége részére 1904. évi január hó 1-től kezdődőleg 300 korona nyugdíjat szavazott meg.

Az aradi polgári takarékpénztár harminc koronás és a pankoti népbank negyven koronás adományát hálás köszönettel fogadta a közgyűlés. Lackes Antalné nyug. jegyző özvegyének száz korona gyógykezelési költséget szavaztak meg. Ezután Povázsay Somának egy kérvénye került tárgyalás alá. Povázsay ebben azt kéri, hogy azt a szolgálati időt, melyet mint jászai segédjegyző töltött el, számítsák be neki a nyugdíjba. A közgyűlés a kérelmet azzal teljesítette, hogy felhívta Povázsayt az erre az időre eső díjnak és hat százalékos kamatainak a befizetésére.

Borsos Lajosnak egy indítványa került végül megvitatás alá. Az indítvány az, hogy azok a nyugdíjintézeti tagok, akik negyven év óta szolgálnak s így teljes nyugdíjra igényt tarthatnak, mentessenek fel az évi 90 korona hozzájárulási díj befizetése alól.

Borsos Lajos indokolja indítványát. Azért tartja ezt méltányosnak, mert az a jegyző, aki negyven évnél tovább szolgált, mint ő is, nagyobb nyugdíjat a maximumnál úgy sem kaphat, sőt a nyugdíjintézetnek bizonyos jövedelmet szerez azáltal, hogy az évi nyugdíját nem veszi fel, hanem a nyugdíjalapnak meghagyja.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag a magáévá tette és elhatározta, hogy az alapszabályokat így értelemben módosítja.

A közgyűlésen Povázsay Soma elnöklése mellett jelen voltak: Balogh Zoltán egyesületi főjegyző, továbbá Argyelán János, Bognár Károly, Borsos Lajos, Bustea Miklós, Greguss József, Jung Péter, Kiurszky István, Riegler József, Skonda Odón, Stéger Vendel, Török János, Vaja Antal, Vass Dezső, Zachariás Árpád.

Kiket ér büntetés?

A miniszterelnök nyilatkozott.

A vasutasok ügye a szabadelpártnban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 25.

Az országgyűlési szabadelpárt ma este konferenciát tartott, a mely elé a politikai körök nagy érdeklődéssel néztek. Nyilatkozatokat vártak ezen Tisza István gróf miniszterelnök magatartására nézve a vasutasok sztrájkja ügyében. A szabadelpártkör összes termei tömve voltak. Nemcsak a szabadelpárt képviselő-tagjai, de számos főrend is megjelent a konferencián.

Podmaniczky Frigyes báró nyitotta meg az értekezletet, üdvözölve a megjelenőket.

Rögtön ezután Tisza István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra.

Beszédében először jellemezte a sztrájk kitörését, a melynek kiindulási pontja az a tény volt, hogy a kereskedelmi miniszter fegyelmi eljárást indított két tisztviselő ellen, a kik egy általa meg nem engedett oly gyűlés megtartására hívták fel társaikat, a mely gyűlésen való megjelenésre a kért szabadság megtagadtott. Es tették ezt oly tények kíséretében, a melyekben a hivatalos kötelesség megtagadására nyílt fölhevítés volt. A sztrájkmozgalom szervezése már jó idő óta előkészített mozgalom volt, a melynek e hó 20-án kellett volna kitörni, de az előbb említett események folytán egy nappal előbb tört ki. — A kormány azzal a helyzettel szemben találta magát, hogy a vasuti alkalmazottaknak igen tetemes része a hivatalos kötelesség teljesítését megtagadta. Itt — ismétli, — nem sztrájkjal, hanem azzal a ténynyel állott szemben a kormány, hogy eskü alatt szolgáló alkalmazottai az államnak megtagadták a hivatalos kötelesség teljesítését és eképp szembe helyezték magukat a büntető-törvénykönyv világos határozataival. Az igazságérzet annyit követelt volna, hogy az állam azonnal megtorló intézkedéseket alkalmazzon. A kormány azonban az emberiesség érzete által hagyta magát vezetni, ha jogérzete rovására is, meggondolva, hogy belesodortattak oly jogtalan cselekményekbe ezrei az alkalmazottaknak, úgy, hogy ezután a megtorlás terén megállani nem lehetne. Ezért kész volt teljes amnesztiát biztosítani abban az esetben, ha az alkalmazottak egész tömege a munkát bizonyos határidőn belül újra fölveszi. A kormány evvel meg felelősséget vállalt magára, mert nem tréfa az, hogy ily lépéssel szemben, amely nemcsak az állami tekintély ellen, de a társadalomnak és az államnak legerősebb anyagi érdekei ellen irányul és amely másfelől a jogrendet és jogtisztelést, a magyar állam tekintélyét alapjában rendíti meg, a teljes amnesztiát állásponjtára helyezkedjenek. Mégis azt hi-

szi, hogy nyugodtabb lelkiismerettel tekinthet a lefolyt eseményekre, mintha nem nyújtottak volna alkalmat a teljes amnesztiára.

A dolog természeténél fogva ezt hosszú időre nem lehetett kiterjeszteni. Kijelentettük, hogy a sztrájk harmadik napján véget ér a kormány ezen állásponjtja, s előkészítettünk mindent arra nézve, hogy a negyedik nap bekövetkezte esetén abba a helyzetbe juttassuk az államot, hogy a szenvedett csorbát kiköszörülje.

Ezután ismerteti a miniszterelnök a forgalom felvételére tett intézkedéseket, majd rámutatott két körülményre, melyek a forgalom megindítását gyorsították. Ezek: a tartalékosok behívása és azon munkások alkalmazása, melyek e veszélyes időkben jelentkeztek. Ennek a fordulatnak tulajdonítható, hogy a forgalom a Máv. nagy részén helyreállt, s nem vélek csatlódni, mikor azt jelentem, holnapra már a forgalom tekintetében minden a régi kerékvágásban lesz.

Ezzel az első cél el van érve. A magyar államvasutak személyzete csaknem kivétel nélkül jelentkezik szolgálattételre, s csak nagyon kevesen vannak azok, akik még vonakodnak. De — ugymond a miniszterelnök — egy szebb jövő csiréit csak úgy rejtheti ez magában, ha ezen tény egy belső meggyőződéssel jön kapcsolatba, hogy az alkalmazottak tudatára jönnek, miszerint ők végzetes ballépést követtek el, mely súlyosan megkárosította az országot és a nemzetet, egyuttal pedig szennyfoltot hagyott a magyar államvasutak életében, melyet csak nagy buzgósággal és hűséggel lehet helyrehozni. A multak keserű emlékeinek begyógyítására pedig csak egy mód van, ha t. i. teljes odaadással az állam iránt, bizalommal egymás iránt igyekeznek a nagy érdekeket képviselni.

Ennek a célnak elérésére a kormány akkor teheti a legnagyobb szolgálatot, ha egyfelől tartózkodik attól, hogy eljárása a bosszunak csak látszatát is magánviselne (Helyeslés), de tartózkodik attól is, hogy a törvény kérlelhetlen szigorát alkalmazza azokkal szemben, kik belesodortattak a végzetes ballépésbe, annélkül, hogy annak horderejével tisztában lettek volna. Ennek folytán a kormányt az ügy intézésében oly intenció vezeti, hogy a jogszolgáltatás csak a valóban lehibásabbakat, tehát csak azon elemeket érje, akik vagy az egész mozgalomnak ily bűnös irányba való terelésénél vezérszerepet játszottak, vagy valamely különösen súlyos beszámítás alá eső cselekedetet követtek el, vagy pedig utját igyekeztek állani a magábaszállásnak, akkor, midőn már az alkalmazottak tömege erre az utra rá lépett.

En remélem, hogy minél kevesebb példára lesz szükség, egyfelől, hogy kielégítessék az egész nemzet megsértett jogérzete másfelől, hogy dokumentáljuk a félrevezetett alkalmazottak előtt is azt, hogy mit követtek ők el és hogy mik volnának lépésünk jogi következményei, hogyha nem a kormánynak jóakaró elnézése és atyai gondoskodása állana fölöttünk most, a kritikus órákban.

Ezután a miniszterelnök a dolog politikai oldaláról beszélt. Reflektált az ellenzéknek a kormánnyal szemben elfoglalt állásponjtára. Ha van értelme, ugymond, a miniszteri felelősségnek és a parlamentáris rendszernek, úgy ép e nehezebb kritikus pil-

lanatokban ép azok, a kik a kormány tagjai, kötelesek az egész felelősséget viselni. Rámutat azokra a képviselőházi nyilatkozatokra, a melyek a kormány állásponjtját igen megnehezítették és megcáfolták a kormány azon reményét, hogy a parlament egységesen fogja támogatni a kormány akcióját. Az ellenzék egy része a parazsat újra lángra akarta lobbantani. Kéri a szabadelpártot, hogy törekvéseiben őt támogassa.

A párt tagjai lelkes éljenzéssel, tapsviharral fogadták a miniszterelnök beszédét.

Vancsó Gyula és Szivák Imre tolmácsolták a párt bizalmát és elismerését, a mire Podmaniczky báró, elnök, az értekezletet berekesztette.

Az aradi irótársaság ügyei.

(A folyóirat kérdése. — Vitaülések. — Az aradi írók sérelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 26.

Az aradi Kölcsey-egyesület irodalmi szakosztálya vasárnap délután öt órakor tartotta rendes havi ülését a kereskedelmi és iparkamara tanácstermében. Az ülés főleg adminisztratív tárgyakra tanácskozott; az ülés végén pedig szóba került az aradi írók egy sérelme is, amely hosszantartó vitára adott alkalmat. Az irótársaság ez ügyben azonban a vezetőség tétovázása miatt határozott állást nem foglalt. Az ülés részletes lefolyása a következő:

Edvi-Ilés László elnök megnyitván az ülést, Kosztka Mihály titkár felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét. Ennek hitelesítése után átérnek a napirendre, melynek első pontja a társaság kiadandó folyóirat kérdése.

Kosztka Mihály jelenti, hogy tájékoztatás céljából több aradi nyomdával összeköttetésbe lépett, de mindenütt oly horribilis árt kértek, hogy ily ár mellett nem tartja kívánatosnak a folyóirat kiadását.

Faragó Rezső azt véli, hogy célszerű volna a folyóiratról lemondva, évkönyvet kiadni, amint azt az összes nagyobb vidéki irótársulatok teszik.

A társaság úgy határoz, hogy folyóirat helyett egy évente kétszer megjelenendő évkönyvet ad ki, amelyben az irodalmi zsurokon felolvasott és máshol meg nem jelent munkálatok fognak napvilágot látni. Elhatározza ezenkívül az ülés, hogy a májusi irodalmi zsurt megtartják s a rendező bizottság munkáját megkönnyítendő, Pogonyi Nándort és Kopár Ferencet felkéri a zsúr rendezésében való segítségére.

Majd hosszú vita után, amelyben Faragó Rezső igen nyeliesen önképzőköri jellegűnek nevezte azt a tervet, hogy a társaság az irodalom egyes ágaiban előforduló eseményeket teljes üléseken egy előadó referálása után megvitassa. elhatározta a gyűlés, hogy mégis rendez ilyen vitaüléseket. Faragó szerelné, ha ezt legalább szabad lyceumi formában, a közönség előtt rendeznék; a társaság azonban ezt az életrevaló indítványt is elvetette.

Több apró ügy elintézése után Kaszab Géza teszi szóvá az aradi írók azon sérelmét, a melyet velök szemben a legközelebb megtartandó szanatóriumestély rendezősége elövetett, mikor idegen városból hozott egy bár tehetséges, de teljesen ismeretlen író, s ezzel szemben egyetlen helyi író sem kért fel közreműködésre. Kéri, hogy ezzel szemben foglaljon állást az egylet vezetősége.

Edvi-Ilés László kijelenti, hogy egy idegen rendezőbizottsággal (a bizottságnak különben ő is tagja volt) nem érintkezhetik ilyen dologban, és nem oktroyálhatja arra, hogy a társaság tagjait szereplésre kérje fel.

Benedek Árpád határozott sérelmet lát a dologban. Kun Bélát, akinek prologja a műsoron szerepel, senki sem ismeri Aradon.

Ezzel szemben már csak az udvariasság is megkívánta volna, hogy aradi írók is belevonjanak a műsorba.

Illés Zsigmond hasonló értelemben szóval felel.

Kopár Ferenc a helyi rendező bizottság nevében kijelenti, hogy annak részéről mulasztás nem történt.

Hosszas vita után az elnök annak a határozatnak pronounciálásával zárta be az ülést, hogy ezekből kifolyólag a társaság tagjai maguk kínálgassák magukat, ha szerepelni akarnak. Ezzel az ülés véget ért.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi hazafias iparosok május hó 1-én a városligeti vendéglő összes termeiben, az azadi 48-as egghonvédek segélyezésére, műkedvelői dísz előadással egybekötött tavaszi mulatságot rendeznek, kezdete este 8 órakor. Színpadon kerül: Az Igmándi kispap. Népszínmű, 3 felvonásban.

Az élesdi vérfürdő.

(Huszonkilenc halott.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

Huszonkilenc halotja van már az élesdi véres népgyűlésnek, azonban a biharmegyei közpörházban és a faluban fekvő sebesültek közül még több fogja ezt a számot szaporítani. A rettenetes, szinte páratlanul álló eset országszerte óriási izgatottságot keltett, ma a képviselőháza ülése alatt is élénken foglalkoztak azzal, s hír szerint a miniszterelnök távirati jelentést tétetett magának.

A rettenetes vérengzés részleteiről újabb a következőket jelentik:

A nagyter közepén levő tribünön a következők foglaltak helyet: *Bérczy* Imre főszolgabíró, *Stokker* József, *Adorján* Emil dr. nagyváradai ügyvédek, *Kerekes* Elek az élesdi függetlenségi kör elnöke, *Domokos* István brátkai gör. kel. pap, *Pallady* Viktor birtokos, *Bereczky* Sándor nyugalmazott főerdész, és még többen. Az oszlásra való felszólítás után ezek visszavonultak. *Kerekes* Eleknek a piacon lévő s kissé emelkedett helyen épült házába s annak tornácáról nézték a fejleményeket.

A felszólításoknak nem lett semmi fogantatja, sőt a szociálisták fenyegető állást foglaltak a huszársággal szemben, a mely *Nedeczky* Pál százados mérsékletre intő vezénylete alatt egyelőre a piactér déli sarkában vesztegelt. *Nedeczky* kapitány látva, hogy a tömeg minden áron zavart akar, előnyomulást vezényelt. A tömeg szembe fordult a huszársággal. Botok, vasvillák emelkedtek föl, sőt sok revolveres is megvillant a sokaságban.

Nedeczky kapitány ekkor rohamot vezényelt s csapata élén neki vágott a piactérnek. Az összeütközéskor egy vasvilla sujtott le a kapitány kezére, kiütve belőle a kardot. A kapitány mögött lovagló huszár előreugratott és a kardjával a vasvillás támadóra vágott.

Ugyanebben a pillanatban a tribün és a piactéri gyógyszertár közötti térségen megkezdődött a szörnyű vérontás. A tömeg közül, mely a nagyszállóból, gyógyszertárból és postaépületből álló házsor előtt szorongott, egy marcona oláh ember előugrott s a tribün mellett álló tizenhatfőnyi csendőrcsapat vezetőjét, *Resch* Mihály járási őrmestert egy revolverlövés-sel leterítette.

Az eltalált őrmester megingott s aztán

lekapva fegyverét, viszonzta a lövést s a merénylő holtan roskadt össze. De a következő pillanatban összeesett halálra sebezve az őrmester is, aki kiszenvedett.

A csendőrcsapat erre gyors tüzelést kezdett s a megvadult tömeg rémülten menekült. A tüzelő csendőrséget egész felhőbe vonta a löporfűst. Ok nem is látszottak. Annál rémesebb volt a kétségbeesetten menekülő tömeg, a mely az első lövés eldördülésekor még vadabb vérszomjával rohant a maroknyi csendőrcsapat felé. Közben sokan buktak föl közülök és a fegyverropogás pokoli zaján szörnyűséges kórusban tört át a rémület és a halál ordítása.

A tömeg nagy része a nagy szálló udvarára igyekezett menekülni. Két perc alatt üres volt a térség.

Csak halottak és halálra való sebesültek hevertek, a lázadás véres csatatéren. A tribün és a gyógyszertár közt levő téren 35 ember hevert véreben, míg a nagy szálló kapualjában 15 áldozatot (halottat, nehéz sebesültet vegyesen) találtak. *Husz* halottat és harminckilenc nehéz sebesültet szedtek össze közvetlenül az ütközet után. A halottak közt volt *Resch* Mihály csendőrcsapat vezetője. *Resch* 34 éves, lelkiismeretes csendőr volt, és két esztendeje nős. *Resch* előre tudta, hogy ez a nap véres nap lesz. Két héttel ezelőtt biztosítani akarta az életét, de a biztosítási kötvényt csak pénteken írta alá. Ezt a kötvényt a biztosító társulat ügynöke vasárnap vitte ki *Resch*-hez, aki azonban ekkor már halott volt.

A halottak közt, a kiket a hullaházba szállítottak, két asszony van, a többi mind ismert oláh szociálista.

A sebesülteket élesdi emberek galyakból összerótt hordágyakon a városháznak kórházzá átalakított szobáiba vitték fel, a hol *Sámson* Márton dr. járásorvos, dr. *Molnár* István, *Weisz* Jakab orvosok és *Kocsis* Béla gyógyszerész emberföltött munkát végeztek, hogy megmentsek azokat, kik még megmenthetők. *Éjfélig hatan* haltak meg a sebesültek közül. Nagyváradról kiutazott dr. *Fopovics* megyei főorvos és dr. *Fráter* kórházi igazgató főorvos, rengeteg kötőszerral. Éjjel tizenkettőkor érkeztek ki és egész éjjel vezették a mentést. A sebesülteket ma reggel a biharmegyei közpörháza vitték.

Bérczy főszolgabíró jelentésére Nagyváradról *Mankesch* Frigyes kapitány vezényletével kivonult két századnyi gyalogszázad s esti fél 7 órakor érkezett meg Élesdre és megszállta a várost.

A vérontás megkezdője, aki az őrmestert lelőtte s a ki maga is a halottak közt van, *Arkis* Tógyer tinódi szociálista.

A szomszédos községekbe hazatért zendülők újabb zavargásokat okoztak.

Brátkán felgyújtották a hazatért lázadók a fatelepet, forrongás tört ki Réven is, hol a tömeg a községházat ostromolta és *Báródon* is fenyegető a helyzet.

Mindenhonnan katonai segítséget kaptak és az élesdi különítmény küldött is egy-egy szakasz katonaságot a közbiztonság helyreállítására. Ezeket a csapatokat ma megerősítették és tetemesen nagy csapatot szállítottak ki Élesdre is, a melynek állomásparancsnokául a hadtestparancsnok távirati parancsával *Burrián* őrnagyot vezényelte ki.

Újabb távirat jelenti Nagyváradról:

A megyei közpörházban az élesdi vér-

fürdő esestjei körül csak *nyolc-tíz* fekszik, mert csupán ennyit tudtak beszállítani. A többi sebesült otthon fekszik. Az orvosok véleménye szerint igen sok van köztük, a kinek a golyó ütötte sebe halálát fogja okozni.

A tegnapiakon kívül ma még három zendülő belehalt sebeibe. A halottak száma eddig huszonkilenc.

A katonaság kivonulása óta az összes községekben csend van.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre választmánya e hó 26-án, kedden este kilenc órakor, a kör helyiségében (Szabadság-tér 7. sz. I. em.) rendezte havi ülését, a melyre a választmány tagjait ez uton is meghívja és minél számosabb megjelenésre kéri *Tedeschi* Viktor, elnök.

(*) A simándi társaskör alapszabályait a belügyminiszter láttamozta.

Végzetes szerencsétlenség a fa- és fémipariskolában.

(Szívenszárt növendék.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

Az aradi fa- és fémipariskolában ma délután fél öt óra tájban megdöbbentő szerencsétlenség történt, amelynek minden valószínűség szerint áldozata lesz az iskola egyik legtehetségesebb növendéke. Magának a szerencsétlenségnek lefolyása annyira különös és nem mindennapi, hogy szinte-szinte a mesék világából valónak látszik. Az egyik jóbarát kezétől halálos sebet kap a másik, és emellett az, aki a sebet adta, teljesen ártatlan a dologban. Neki fáj talán legjobban a borzasztó eset, amelynek a véletlen keze szomorú játékot üzött egy reménytelen teljes fiatal élettel.

A szerencsétlenség lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Ma délután az ipariskola folyosóján *Fehér* Károly harmadik osztálybeli tanuló, épen az ironját faragta. Mikor a folyosó sarkához ért, onnan épen abban a pillanatban fordult be szaladva *Morvai* Jakab, *Fehér*nek osztálytársa, és legjobb barátja. Szaladás közben egyenesen nekiment *Fehér*nek, úgy, hogy annak kezében tartott nyitott zsebkése belehatolt a *Morvai* mellébe. A szerencsétlen fiú felsikoltott, és össze-rogyott.

A halálra rémült *Fehér* sápadtan rohant az intézet igazgatójához, *Nesnera* Aladárhoz, a kinekél zokogva mondta el a történeteket. Az igazgató azonnal orvost hivatott és egyben értesítette a rendőrséget is a szerencsétlenségről. Az elhívott orvos konstataálta, hogy a kés pengéje épen a *Morvai* szívének ment és szívburoksértést okozott, úgy, hogy a seb fölértlenül halálos.

Csakhamar megérkezett a rendőrség részéről *Berecz* Ferencz alkaptány is, a ki a szegény fiút azonnal beszállította a megyei közpörházba. Ott kijelentették, hogy a fiú élhet holnapig esetleg holnaputánig, de tovább nem.

Más verzió szerint a szerencsétlenség úgy történt, hogy *Morvai* Jakab *Fehér* Károlyhoz fordult, hogy hegyezze meg az ironját. Miközben ez történt, *Morvai* hátat fordított barátjának. Majd hirtelen visszafordulva, neki ment a kés pengéjének, a mely halálos sebet ejtett rajta.

Nyirő Géza vizsgálóbíró még az este folyamán meglátogatta *Berecz* Ferencz alkaptányt a kórházban fekvő fiút, aki állandóan eszméletlenül van. A vizsgálóbíró kihallgatta a fiút az eset körülményeire nézve. *Morvai*

körülbelül ugyanigy mondta el az eset lefolyását, amint fentebb megírtuk; annyi azonban bizonyos, hogy Fehér teljesen tisztán áll. A szegény gyerek egészen kétségbe van esve, úgy, hogy állandóan sir és nem lehet lecsillapítani.

A húsárak fölemelése Aradon

(A mészárosok közös határozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 25.

Az aradi közönséget súlyosan érinti, hogy az aradi mészárosok az őket kényserítő körülmények hatása alatt fölemelték a húsárakat. A fővárosban, amint ismeretes, már néhány hete bekövetkezett ez, s most az aradi piacot is a drágaságnak ez a sorsa érte.

Az aradi mészárosok vasárnap délelőtt az ipartestületben Glück Károly elnöklésével ülést tartottak. Ezen, hosszabb tanácskozás után, a melyben a hús- és marhapiacot szorító körülményeket sorolták föl, elhatározták, hogy a húsárakat fölemelik, még pedig a következő arányban:

A pecsenyének való hus kilogrammjának árát 1 korona 20 fillérről, 1 korona 28 fillérré;

a leveshus ára változatlanul 1 korona 20 fillér maradt;

a szegyhús ára 96 fillérről, 1 korona 04 fillérré;

a borjúhús elejének árát 1 korona 20 fillérről, 1 korona 40 fillérré;

a borjúhús hátuljának árát 1 korona 60 fillérről, két koronára.

A hus drágításának fő-oka, hogy az élőállatok ára, a kivitel erős volta, a legelő hiánya és egyéb körülmények folytán erősen fölment, s az aradi piacon már alig kapni megfelelő állatot. Hogy a viszonyok mikor változnak ismét jobbra, hogy a húsárak újra leszállhatnak, bajos megjövedelni.

HIREK.

— A sztrájk és a postahivatal. Most, hogy a vasutasok országos sztrájkja véget ért és korlátolt mérvben ugyan, de azért mégis csak megindult valamiképp a forgalom: lehetetlen, hogy néhány szót ne ejtsünk a posta- és táviróhivatalokról, melyek a nehéz, lázas napokban tőlük telhetőleg minden lehetőt elkövettek, hogy a rendelkezésükre álló eszközök igénybevételével segélyre legyenek a közönségnek. Főleg az aradi kir. posta- és táviróhivatal lelkes munkájáról kell megemlékeznünk az elismerés meleg hangján. A sztrájk alatt a levélforgalom kizárólag távirat és telefon útján bonyolítottatott le. Dacára, hogy az alkalmazottaknak tisztviselőknek s ezek közt első sorban a telefonoskisasszonyoknak a munkája valósággal megtízszereződött: rendben, kifogástalanul ment a közönség kiszolgálása, pedig az erősen felszaporodott teendők dacára nem kaptak semmi kisegítést. A megszokot munkaerő végezte el az óriási dolgot pontosan, panasz nélkül. És hogy mily nagy munkát végeztek, közvetlenül tapasztaltuk mi itt a szerkesztőségben, hol a nap és az éj minden órájában, minden percében ugyszólván hajnalról hajnalig vettük le budapesti tudósítóink kimerítő telefon-jelentéseit s dolgoztuk fel a tömértelen, nyolcszáz-ezer szavas táviratokban érkező anyagot. Előzékenység, gyors és pontos munka jellemezte ezekben a kiválóan erős napokban az aradi telefon- és táviróhivatalt. Ha-

sonlókép a postát, a mely most, hogy a helyreállított közlekedés révén a levelek, újságok, utalványok és csomagok a hivatalban összeröplödtek és hihetetlen mennyiségben érkeznek: fennakadás nélkül, éjeli és nappali munkát egybeéltve, állandó permanenciában dolgozik a postai küldemények gyors kézbesítésén és továbbításán. Az aradi posta-távíró hivatal s a telefon nem szorul arra, hogy megdicsérjük, de épp ezekben a kivételes napokban győzte meg a közönséget arról, hogy mintaszerűen van szervezve, a mit szívesen konstatálunk és gratulálunk hozzá az ambíciójáról, törhetlen kötelességtudásáról és előzékenységéről ismert főnöknek, Szel Ernő posta-távíró felügyelőnek.

— Arad választói. Aradváros központi választmánya ma delután az 1905. évi választók névjegyzékének összeírása és közszemlére tétele tárgyában ülést tartott a városháza tanácstermében. *Institúris* Kálmán polgármester bemutatta az összeírási munkálatokat és megtette az előterjesztést a közszemlére helyezés tárgyában. *Reicher* Ferenc felhozta azon vasutasok ügyét, kik bár összeíratk, de adót sem ők nem fizetnek Aradon, sem helyettük a munkaadó vasut. A választmány elhatározta, hogy ezek nevét törli a névjegyzékből. Ezután hosszúságos vita keletkezett egyes száraz formalitások körül, melynek végén elhatározták, hogy egyes pótlások kiegészítésére visszaadják a névjegyzéket az összeíró bizottságnak, azzal, hogy a munkálatok május 5-ig befejeztessenek, hogy a névjegyzéket május 5-től május 25-ig közszemlére lehessen helyezni. Az ülésen jelen voltak *Institúris* Kálmán elnöklété alatt: *Deutsch* Bernát, *Kristyóry* János, *Müle* Lajos, *Reicher* Ferenc, *Remetey* F. Károly, *Simay* István, *Steinhardt* Mór dr., *Szalay* Antal, *Vannay* Gyula és *Varjassy* Lajos.

— A polgármester budapesti utja. *Institúris* Kálmán polgármester, miután a vasúti sztrájk megszüntével a közlekedés újra beállott, a vasutak ügyében holnap a fővárosba utazik. Viszátérte után elő fogja terjeszteni utja eredményét a hidépítés feltételeit tárgyaló vegyes bizottságnak, amelynek határozata után össze fogják hívni a rendkívüli közgyűlést. Ha csak addigra el nem érkezik a május havi rendes közgyűlés ideje.

— Az állami tisztviselők községi adója. Az állami tisztviselők által fizetendő községi adó rég óta foglalkoztatja úgy a fővárost, mint az ország nagyobb városait, melyek e kérdés rendezése érdekében számtalanszor fordultak fölterjesztéseikkel a kormányhoz. Most a belügyminisztériumban ezen kérdéssel is foglalkoznak és valószínűleg már az ősszel be is terjesztik a törvényjavaslatot, mely az állami tisztviselők községi adóját körülményesen szabályozza.

— A huszárezredes látogatásai. *Belnay* János, a szombaton Aradra érkezett *Edvárd* huszárok ezredese a mai nap folyamán a hatóságok fejeinél, *Urbán* Iván főispánnál, *Dálnoky Nagy* Lajos alispánnál és *Institúris* Kálmán polgármesternél látogatást tett.

— A lóvasut ügye. Arad város közlekedésügyi bizottsága máj. 27-ikén, szerdán delután négy órakor ülést tart, amelyen a lóvasutársaság által beadott kérvényt fogják megvitatni.

— Aradmegye és a hegyaljai motoros. Aradmegye mai közgyűlésén került tárgyalás alá az aradhegyaljai motorosvasutnak a megyei utaknak a vasut cséjaira való átengedését célzó kérelme. Az állandó választmány javasolta is a kérelem teljesítését, de az uri jog elismerésé-ként évenként egy husz koronás aranyat kér. Miután *Urbán* Iván főispán felvilágosította az aggodalmaskodó *Sucsu* János drt, hogy a megye kikötötte azt is, miszerint a sinek lefektetése

mellett a kocsiközlekedés céljaira hét méter szélességű uttestnek kell maradnia, a közgyűlés elfogadta az állandó válaszmány javaslatát.

— Áthelyezett mérnök. A kereskedelmi miniszter *Péterfy* Andor kir. mérnököt az aradi kir. államépítészeti hivataltól a nagybecskereki kir. államépítészeti hivatalhoz helyezte át.

— Általános munkás-sztrájk Nagyváradon. Nagyváradról táviratozzák: Ma reggel az összes szervezett munkások abbahagyták a munkát és az üzlettulajdonosokat a boltok becsukására szólították fel. Ezek a sztrájkolóknak engedelmességek. A sztrájkolók több ezren, a Rédey-kertben gyülekeztek. Katonáság vonult ki és a sztrájkolókat teljesen körülzárta, a tereket megszállta. Rendzavarás eddig nem történt.

— Az aradi állomásfőnök. Aki az aradi állomáson a sztrájk ideje alatt megfordult, annak feltétlenül szemébe ötlött, hogy az általános zavar és fejvesztettség között is állandóan a legnagyobb, szinte mintaszerű rend uralkodott az indóház épületében. *Farkas* Ernő, aki ezekben az izgalmas napokban éjszakát napallá téve fáradott, ezernyi gondja között is ráért a rend és tisztaság fentartására. Senki nem tagadhatja, hogy a kötelességtudásban *Farkas* Ernő valóságos példát mutatott, úgy, hogy csak kötelességet teljesítünk, mikor az ő érdemeit regisztrálva örömmel fejezzük ki, hogy az aradi pályaudvar olyan kitűnő kezekre van bízva.

— Az *Andrényi* alapítvány a megyén. A mai megyegyűlés élénk éljenzéssel, köszönete kifejezése mellett vette tudomásul, hogy *Andrényi* Károly néhai nagybátyja, *Andrényi* Lajos nevére Aradvármegye közokmányánál 10000 koronás alapítványt tett.

— Az aradi bádogosok sztrájkja. Az aradi bádogosok ma reggel megkezdték a sztrájkot. A sztrájkolók összevissza 39-en vannak. Az iparhatóság még reggel megkezdte a békéltetést; a segédek megválasztották a békéltető bizottságba a maguk hat tagját, kik jó előre kijelentették, hogy csak úgy hajlandók békülni, ha a bizottságba az aradi vas- és fémmunkásszövetség vezetői is bevonatnak. Miután felvilágosították őket, hogy ez a törvény értelmében nem lehet, a hat bizottsági tag jelentette, hogy másképp ők nem tárgyalnak. Délelőtt 11-kor mintegy 15 munkaadó jelentkezett az iparhatóságnál, hogy kijelentsék, miszerint nekik eszük ágában sincs békülni. Először is nincs munkájuk, és így kiváló örömeikre szolgál, hogy minden további kötelezettség nélkül megszabadultak a segédeiktől; másodsor a sztrájkolók követeléseit oly tulzotnak, hogy ők szóba sem állanak velük. Kár úgy sem háramlik rájuk, ha tehát a segédeknek jól esik, hát csak sztrájkoljanak. Mindezek dacára *Róna* Sándor kir. segéd-iparfelügyelő és *Zubor* Andor iparhatósági kiküldött megjelentek a 12 órára kitűzött békéltető ülésen, ahol ott találtak a sztrájkolók kiküldöttjeit. A munkaadók nem jöttek el. Ezt látva, a segédek megegyezés hangszólyozták, hogy ők nem tárgyalnak és ezután kivonultak a tereméből.

— A bodrogi zárda ujjaépítése. A hodosbodrogi zárda szerzetesi épülete ujonnan való felépítését határozta el, a melyre 28067 kor. 61 fill. költséggel ajánlati versenytárgyalást hirdetett. Az árlejtés határideje április hó 24-e volt.

— *Fenyő* Sándor szennyese. *Fenyő* Sándort, az Egyetértés volt szerkesztőjét, kit tegnapelőtt aljas merényletéért majdnem meglinchélték, ma megidőzték az ügyészségre. Miután *Fenyő* nem jelent meg, újból megidőzik és ha ismét nem jelentkezik, körözölevelet bocsájtanak ki ellene. A képviselőház elnöke ma a

hírlapírók kérésére megvonta Fenyőtől a belépőjegyet. Hír szerint Fenyő Sándor ma kihallgatásra jelentkezett a miniszterelnöknél, aki azonban nem fogadta. Az Egyetértés szerkesztősége ma közlésezi, hogy Fenyő szanatóriumra vonult.

— Egy nyomorék fiucska segítése. A kis Dirnbeck János javára a mai napon Kemény Mánótól 2 koronát, Adler Samutól pedig 1 koronát vettünk.

— Halálozások. Vogl Kászló, az aradi felső kereskedelmi iskola első osztályának tanulója, Vogl József magánmérnök fia, 15 éves korában ma délelőtt elhunyt. Temetése kedd d. u. fél 6-kor lesz az izr. temető halottas házából.

Amint részvétellel értesülünk, Kohn Farkasné született Schattlesz Verona ma délelőtt 9 órakor 66 éves korában meghalt. Az elhunyt, ki Kohn Farkas megyesbodzási kereskedő neje volt, múlt évben ünnepelte házasságának ötvenedik évfordulóját.

— Öngyilkosság. Lukács Péter aradi, tizenkilenc éves asztalosinas ma délután négy órakor szüleinek Miklós-utca 21. szám alatt levő lakásán marólugot ivott. A fiatal fiút a családjában előfordult zavarok kergették az öngyilkosságba. Az esetről értesítették a rendőrséget is, ahonnan Berecz Ferenc alkapitány és Brück Gyula dr. mentek a helyszínére. Az első orvosi segély után a súlyos belső sérüléseket szenvedett fiatallembert a kórházba szállították. Életbenmaradásához nincs remény.

— „Magyarral nem verekszem!” Ily cím alatt az Aradi Közlönyben múlt héten egy közlemény jelent meg, amely a Halák Aurél dr. lippai orvos és Institóris Antal urak között felmerült lovasis ügyről szólt. Az említett közlemény adatait Institóris Antal közölte velünk és a fenti című hírt az ő bemondása alapján írtuk meg.

— Egy szerelmes pár drámája. Nagykanizsáról táviratozzák: Az éjjel egy itteni szállodában Szomor Jenő 24 éves villamos-szerelő Györi Anna nevű 17 éves feltűnő szép leányt szívenlőtte és közvetlen azután önmagára lőtt. Mindketlen szörnyethaltak. A gyilkosság és öngyilkosság oka reménytelen szerelem.

— Menyháza fürdőben május 20-án a fürdő idején kezdetét veszi. Ez évben a szobákat és fürdőket a borossebesi uradalom házálag kezeli, azért a fürdőző közönség kéri, hogy szoba iránti megrendelés, vagy más egyéb felvilágosítások végett az uradalmi felügyelőséghez Menyházára fordulni sziveskedjék. Vendéglőjét Kettner borossebesi jó hírű vendéglős fogja ellátni izletes eledellekkel. Borokat az uradalom muszkai pincészetéből ad.

— Munkás zavargások Szegeden. Szegedről táviratozzák, hogy ott a kubikosok és vízmunkások felvonulást rendeztek a Tisza Lajos köruton Közben egy épülő ház munkásait munkájuk félbehagyására kényszerítették. Az közben támadt zavargások folytán a 46 ik gyalogezred egy százada, és a 3 ik honvédhuszárezred egy szakasza kivonultak és szétosztatták a tömeget. A szegedi kőművesek sztrájkjára készen állnak.

— Török A és társa. Mai számunkhoz van mellékelve Török A. és társa bankháznak hirdetése, melyre külön is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Mindenkinnek ajánljuk, szerezzen meggyőződést különösen arról, hogy hányféle cikk kapható bámulatolatos olcsó árak mellett Porter Vilmos Nagy Áruházában, a Szabadság téren. Arad méltó látványosságát és díszét képezi ezen népszerű áruház. Dus, mindenben igazán pazar választékot nyújt a közönségnek és a legcélszerűbb haszonnal beéri, mert nem az árakon ónajt nyereszkeszteni, hanem a forgalmat akarja emelni. Porter ezen nagy áruházában a közönség érdekeinek magasabb kielégítésében összesíti minden erejét.

— Parketta tükörfényes lesz Vojtek és Weisz-féle parkett-viasz használatától 1 doboz 1 korona. 44

—x— Pármal ibolya-zsappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdózsappan van forga-

lomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal elottott zsappanról még azt tudjuk, hogy az arebört finomítja, üdült, ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arebörök is nagy eredményel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi zsappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros, Miskolcon. Kapható Aradon, Vojtek és Weisz gyógyára kereskedésében és Maresch Gyula üzletében. 611

Aradmegye közgyűlése.

(Kétszázakilencvenkét pont.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 25.

Nyolc híján háromszáz ügy volt Aradmegye törvényhatósági bizottságának ma délelőtt tartott közgyűlésére kitűzve. Ezen óriási szám dacára a közgyűlés negyedfél óra alatt letárgyalta az egész anyagot. A gyűlés, melyet Urbán Iván főispán vezetett, igen simán, különbözőbb emóciók nélkül folyt le, csupán egy pontnál hallottunk szenvedélyes felszólalásokat. Ez a kis vihar azonban csakhamar elsimult. A közgyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Urbán Iván főispán megnyitja az ülést, amely interpellációval kezdődik.

Lizár Zoárd dr. interpellált a Páll Pál simonyifalvi községi jegyző ellen megjelent rőpirat ügyében. E rőpirat szerzője, Szabó Ferenc simonyifalvi földműves ugyanis azzal vádolja a jegyzőt, hogy folyton részegeskedik, sikkaszt és zsarol. — Csukay főszolgabíró pedig mindezt elnézi, mert le van kötelezve a jegyzőnek. Az interpelláló kérde a főispánt, hogy hajlandó-e ezügyben vizsgálatot indítani, mert erre feltétlenül szükség van. Ha igazak a vádak, a jegyző és a szolgabíró büntetést érdemelnek, ha pedig nem igazak, akkor fényes elégtételt kell szolgáltatni a két meggyanusított köztisztviselőnek.

Urbán Iván főispán megnyugtatta Lizárt, hogy az ügyet meg fogja vizsgálni.

Ezután áttértek a tárgysorozatra. Az alispáni jelentés tudomásulvétele után belöltötték az üresedésbe jött Bibits-féle ösztöndíjas állást. Az ösztöndíjat Issekutz Károly gimnáziumi tanuló nyerte el. A m. kir. honvédtörvénytudományi és a Ludovika akadémiánál együttesen létesített alapítványi helyet Medveczky-Witlich Lajosnál töltötték be. A vármegye erdészeti bizottságába Pál Miklóst választották be szakértő kútagnak.

Szentye községnek kiközösgéggé való átalakulása iránti kérelmét nem teljesítik. A különféle törvényhatóságok és egyesületi átiratait pártoló felirattal támogatják a képviselőháznál. Az aradi tornaegyletnek segély iránti kérelmét anyagi eszközök hiányában nem teljesítik.

A vármegye főispánja tudatja, hogy a földmívelésügyi miniszter Baross Ferenc, dr. Madin Miklós és Senk Ferenc főszolgabíráknak, továbbá Rácz Márton, Vajás Kálmán, Vermes Alfréd és Oláh Árpád jegyzőknek a települtségek behajtása körül elért kiváló eredményért elismerését nyilvánította; ezt, miután a főispán elmondta, hogy a behajtás nem végrehajtás, hanem rábeszélés útján történt, zajos eljenzés közt tudomásul veszik.

Dálnoky Nagy Lajos alispán előterjesztését, melylyel a korcsmáknak vasár- és ünnepnapokon az istentisztelet ideje alatt leendő zárva tartását indítványozza, zajos helyesléssel fogadják és konkrét javaslat megtétele céljából újra kiadják neki.

Pop C. István ezzel kapcsolatban kéri, hogy intézkedjenek afelel is, hogy előjárásági hivatalos óra se legyen az istentisztelet ideje alatt. Felhozza, hogy a talpai zendülés ép ilyen időben történt.

Urbán Iván főispán kijelenti, hogy ily értelműrendelet már van. Ha ennek ellenére is fordul elő ilyesmi, kér konkrét panaszt.

Az 1904-ik évi lovatató bizottságok elnöké-

nek megválasztják Bohus István bárót, Vásárhelyi Balat, Vásárhelyi Lászlót, Friebeisz Miklóst, Hendrey Páit és Konoply Kálmánt.

Buttyin község elhatározta, hogy községi bérházat épít, a melyet a telekkönyvi hatósággal felruházandó járásbíró és fogház céljaira bérbead, mivel felő, hogy különben épület híján a járásbíró elvészik Buttyintól. Mivel azonban az épületre szánt telek telekkönyvi lapja azt mutatja, hogy az ingatlan erősen meg van terhelve, az állandó választmány azt javasolta, hogy a községi határozatot ne hagyják jóvá.

Kiurszky Iván buttyini jegyző felvilágosítja a törvényhatóságot, hogy az ingatlan megterhelése már nem áll fenn. Kéri, hogy ne utassák vissza a község határozatát, mert a járásbíró elvesztése óriási károkkal, míg a telekkönyvi hatóság megnyerése nagy haszonnal járna a községre.

Schill József főjegyző és Dálnoky Nagy Lajos felső alásai után, melyben hasonló álláspontra helyezkedtek, elhatározta a törvényhatóság, hogy az ügyet a pénzügyi szakosztályhoz utasítja, amelynek előterjesztése alapján az alispán fog ez ügyben dönteni.

Kisebb ügyek következtek ezután, valamint az armentesítés dolgában kifejtett vihar, a melyről külön emlékezünk meg.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 25.

Delitőzsde. Buzakinál mérsékelt, a vételkérő korlátozott. Kedvező irányzat mellett 10.000 méterháza került forgalomba, jól tartott árakon. Egyéb gabonanemek tartottak. Időjárás szép.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprillisa	7.81—	7.83
Buza májusra	7.87—	7.88
Buza októberre	7.91—	7.92
Rozs áprillisa	6.28—	6.32
Rozs októberre	6.57—	6.58
Zab áprillisa	5.20—	5.21
Zab októberre	5.50—	5.51
Tengeri májusra	5.07—	5.08
Tengeri júliusra	5.18—	5.19
Repce augusztusra	10.90—	11.—

Zárulat 5 órakor:

Buza áprillisa	7.83—	7.84
Buza májusra	7.94—	7.95
Buza októberre	7.85—	7.86
Rozs áprillisa	6.24—	6.26
Rozs októberre	6.57—	6.58
Zab áprillisa	5.21—	5.22
Zab októberre	5.52—	5.53
Tengeri májusra	5.08—	5.09
Tengeri júliusra	5.18—	5.19
Repce augusztusra	10.90—	11.—

Zárulat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	643.—
Magyar hitelrészvény	758.—
Leszámítolóbank részvény	457.—
Rima-Murányi vasmű részvény	494.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	642.50
Közuti vasut	574.50
Városi villamos vasut részvény	328.50

Szeszüzlet.

— Április 25. —

Mai jegyzésünk: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12:80—13.— korona mmázsánként.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. D. Magyarad. A kérdés tárgyát képező dolgok annyira aprólékos természetűek, hogy azokat az illetékes pénzügyi biztos jog szerint nem is kifogásolhatta. A pénzügyőri biztos csak megmondja a bírság összegét, de a saját hatáskörében nem bírósághoz. Ha panasz van a biztos eljárása ellen, forduljon a pénzügyigazgatóságához, ott a panaszt el fogják intézni.

Ráczvárosi, Arad. Rendes színek szerinti játékokban négy alsó a több, sans-atoutnál pedig a négy ász.

NAPIREND.

Április 26. Kedd. Róm. kath. naptár: Kletus. — Protestáns naptár: Kletus. — Görög-keleti naptár (április 13.): Márton püspök. — A nap kel 4 óra 37 perccor, nyugszik 6 óra 47 perccor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Kreklymuzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék, zivatarok.

Április 26. Az aradi kereskedők köre választmányi ülése este 9 órakor.

Április 30. Az aradi vízvezetési művek részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi első takarékpénztár.)

IDEGENEK ARADON.

— Április 25. —

Központi szálloda. Stern Mór utazó Bécs. — Zilahy Lajos kir. közjegyző Nagyszalonta. — Boksan Szever szolgabíró Pécska. — Kertész Gábor utazó Budapest. — Weisz Emil utazó Bécs. — Wozsacek Ignác utazó Debrecen. — Ujhelyi Bálint földbírtokos: Budapest. — Fischer József utazó Budapest.

CSARNOK.

A másik német.

— Elbeszélés. —

Írta: Hegyes Vilmos.

(Vége.)

V.

Másnap reggel, az elindul előtt, Seebolt főhadnagy díszbe öltözve belépett a ház urához.

— Nagyságos uram! szolt nyugodt és önértékes hangon. Előjáróm pontos, kötelességtudó embernek ismernek. Mint jogvégezt ember léptem hajlamból erre a pályára. Családomnak becsült neve van és én ezt a becsülést tisztán megőrizni igyekeztem. Némi vagyonnal is rendelkezem. Szeretném az ön leányát és ezennel megkérem a Rózsika kisasszony kezét.

— Mi az? Mit mond? kérdezte meghökkenve az öreg.

— Szeretném Rózsika kisasszonyt és az ő beleegyezésével kérem a kezét.

Cserényi László tágra nyitott szemekkel nézett a főhadnagy nyugodt arcába. Aztán ököire szoritotta a kezét és néhány sor föl s alá járt a szobában. Végre megállt Seebolt előtt és ingerülten mondá:

— Kedves főhadnagy ur! Én nem akarok kopott frázisokat használni. Nem akarom fölemlegetni, hogy kinek és mire neveltem a leányomat. Tehát egyszerűen annyit mondom, hogy egy Cserényi-leány eráris dáma nem lesz soha... Egyéb megjegyzéseimet elhallgatom.

— De kérem... szólt fadalmas megütődéssel a főhadnagy.

Cserényi közbevágott:

— Azt hiszem, hogy elég világosan beszéltem. Megérthette. Én nem szeretem a „Gott erhalte“-t. Érti?

A főhadnagy még egy pillanatig ott állott. Aztán katonásan köszönt, sarkon fordult és kiment a szobából.

Ez volt a másik német, a kivel Laci bátyámnak meggyült a baja.

De ezzel aztán alaposan meggyült. Rózsika mind sápadtabb mind hallgatagabb, az öreg pedig egyre zsörtölődőbb lett. De legtöbbet saját magát szidta. Hogy is lehettem én olyan országos számár, hogy a házamba befogadjak katonatiszteteket.

Seebolt főhadnagy többé nem adott életjeit magáról.

— No látod! mondá leányának az öreg. Az nem is gondol már reád. Réges-régen elfelejtett téged. Ki tudja, hány leányt bolondított azóta. Iyenek azok a katonák!

Az öreg ur váltig csodálkozott, hogy ezekre a vigasztalásokra Rózsikán csak még inkább erőt vett a szomorúság.

De később, hónapok multával, mintha mégis beletörődött volna sorsába. Kezdett vidámabb lenni, visszanyerte régi eleven kedélyét.

Cserényi örömmel szemlélte ezt a változást. És őrizkedett attól, hogy még valamikor szóba hozza a főhadnagyot. Nehogy a leány recidivázók. Hadd gyógyuljon ki alaposan a betegségéből.

VI.

Mintegy másfél esztendő telt el a hadgyakorlat óta.

Közeledett a képviselőválasztások ideje. Cserényi László, a kinek eddig minden választásnál döntő szerepe volt, rendkívül élénken érdeklődött az iránt, hogy az ő „volt“ megyéjében miként fog kialakulni a választási harc.

A legnagyobb és legfontosabb kerület a nádasfalvi. Ebben épen mindenható ur volt mostanig az öreg Cserényi, annyival inkább, mert a választók igen jelentékeny részét Nádasfalva és környéke szolgáltatta, a hol neki birtoka van.

Egyszer csak híre jött, hogy Nádasfalván — Cserényi egy régi jó barátjának sértő mellőzéseivel — fellépett jelöltnek Springinzholt Egon gróf, épen az az ember, a ki az öreg urat kiüldözte a régi megyéjéből és a kit azóta elkeredetten gyűlöl.

A tudósító hozzátette, hogy a gróf derekasan kihasználja azt a kedvetlenséget, melyet Cserényi elköltözése a kerületben támasztott és kilátásai vannak a megválasztatáshoz, különösen mióta azzal bolondítja a népet, hogy a még mindig csak tervben levő vasutat már most ő fogja hozzájuk vinni.

Az első pillanatban arra gondolt az öreg, hogy Nádasfalvára megy és személyesen akciába lép a báró ellen. De ezt büszkesége nem engedte.

Aztán kedvezőbb hírek érkeztek. Tudatták ugyanis, hogy egy Kátai Lajos nevű budapesti ügyvéd lép föl a gróffal szemben. Az ügyvéd nagyon sikeresen korteskedik maga mellett. Már is sok híve van és kitűnő programbeszédjeit, melyekben nagy szerepet játszik a Cserényi vasutterve, mindenütt lelkesen fogadják. Ez komoly jelölt.

Nosza, munkára hát! Ha komoly a jelölt, segítségére kell sietni. Cserényi László a távolból megmozgatott minden követ az ismeretlen ügyvéd érdekében.

Elérkezett a választás napja. Laci bácsi a legnagyobb izgalommal várta az eredményről szóló hírt. A szavazás bizonyosan estig fog tartani, mert sok a választó. Cserényi intézkedett, hogy lovas staféta még az éj folyamán hozza meg a hírt. Másnap korra reggel a hírnök Kovácsházán lehet.

De én istenem, mikor lesz már egyszer holnap reggel!

Bizony még csak ma délután öt óra volt, mikor egyszerre sűrű porfelleg támadt a Kovács háza vezető uton.

Laci bácsi a folyosó benyilójában állott és meglepetve nézte, a mint hosszu kocsi sor long a faluba, nagy lármával, zeneszó mellett.

Nagy izgatottságban észre sem vette az öreg, hogy Rózsika kisasszony — ki pár óta megint rendkívül nyugtalan volt — most kipirult arccal, könnyes szemekkel, lázas örömmel integet kendőjével a jövevények felé.

A kocsi megállapodtak a Cserényi udvar előtt. Egész sereg felbokrétázott, ünnepiesen öltözött ember szállt le azokról és szép rendben sorakoztak a lobogók alá, élükön egy magyar ruhás fiatal urral.

— Hisz ezek nádasfalviak! mondá szorongva az öreg Cserényi és lement a lépcsőn.

A kapu föltárult, a cigánybanda tüzesen rázendítette a Rákóczi-indulót és a tömeg bevonult.

A magyar ruhás fiatal ur — Seebolt főhadnagy volt.

Megállt Cserényi László előtt és egy papírt lobogtatott feléje.

— Urambátyám! kiáltotta diadalmasan. Mikor először itt jártam, német voltam és ez önnek nem tetszett. Tehát kiléptem a hadseregéből és magyarrá váltam névben is. Ludwig Seebolt-ból Kátai Lajos lett... Urambátyám! Először a „Gott erhalte“-val jöttem ide, a mi önnek szintén nem tetszett. Most a Rákóczi-indulóval jövök és hozom egyúttal a nádasfalvi mandátumot, melyet fényes győzelemmel az ön ellensége elől nyertem el. És én most választóimmal együtt visszaviszem önt haza, régi otthonába, a hol lelkesedéssel várják... Hát most, hát így tetszem-e önnek, urambátyám?

A zenekar és a nép körülözlönlötte a két férfit, szünetlenül hangzott az induló és az emberek meghajtották lobogóikat az öreg Cserényi előtt.

Laci bácsi szeméire nyomta a két kezét és úgy zokogott.

A folyosóról pedig egy piros rózsza röpült az új képviselő felé, a ki elkapta azt, megcsókolta és a szíve fölé tűzte.

Nemzeti színház.

Bérlet 195. sz.

Páradan.

Kedden, 1904. évi április hó 26 án:

Sursum corda.

Színmű 4 felvonásban. Írta: Bosnyák Zoltán.

SZEMÉLYEK:

Gyulaffyné	Csigaházi E.	Richard atya	Györe Alajos.
Gyulaffy	Ternyei L.	Tedeloff	Pakei Margit.
Gyulaffy Alice	Fóti Frida.	Hadadi	Szadai F.
Seth Aron	Békés Gyula.	Ervin, fia	Bónis Lajos.
Eszter, leánya	Aranyosy J.	Arlisztokrata	Németh J.
Hermann	Arkossy V.	Öreg dada	Bácsné.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

Alólirottak fájdalomtelt és megtört szívvel tudatják a forrón szeretett hitves, illetve anya, anyós, nagyaanya, dédanya és jó rokonnak

KOHN FARKASNÉ
szül. Schattelesz Verona

f. é. április hó 25 én, d. e. 9 órakor, életének 66-ik és boldog házasságának 51-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A drága halott hült tetemét f. hó 26 án d. u. 5 órakor fognak lakásából az m. bodzási ízr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke drága hamvai fölött!

M.-Bodzás, 1904. ápril 25 én.

Kohn Farkas férj.	Kohn Janka férj. Leipnik-r Zsigmondné
Kohn Józsefné	Kohn Julianna férj. Sprünger Vilmosné
Kohn Mórné	özv. Schreyer Miksáné sz. Kohn Rozália
Kohn Simonné menyei.	Kohn József
Leipniker Zsigmond	Kohn Teréz
Springer Vilmos	férj. Leipniker Hermanné
Leipniker Hermann	Kohn Mór
Engel Lajos vejei.	Kohn Simon
	Kohn Ilona
	férj. Engel Lajosné
	Kohn Jenő gyermekel.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurotos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emell az érvényt és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban úvegenként 4.— koronáért kapható. Figyeljünk, hogy mindig a leg alatti országgal legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & CO. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Sirolin

Papp Samu

műkertész,
a Kertészeti Közlöny szerkesztője.

Elvállal kisebb nagyobb

kertek berendezését
vagy újja alakítását
és további kezelését

Készít

a legújabb párisi divat szerint
élő virágokból

csokrokat, koszorukat

és mindenféle dísz tárgyakat. Mér-
sékelt árakért. 1218

Arad, Török Gábor-utca 20.

8598—1904.

Hirdetmény.

Az 1903. és 1904. évben ke-
letkezett, még eddig meg nem
adózott ipari és üzleti vállalatok,
nem fix jövedelmű értelmi és min-
dennemű haszonhajtó foglalkozá-
sokat érdeklő és III. oszt. kereseti
adó alá tartozó adóki számítási ja-
vaslatokat az 1883. évi XLIV. tör-
vénynek 18 §-a értelmében azon
cézből tételnek folyó hó 27-én
kezdődő, a nyilvános számadásra
kötelezett vállalatok és egyesületek
1903. évi üzletadójára vonatkozó
adóki számítási javaslatok pedig
folyó hó 26-án kezdődő 8 napi
közszemlére a város adóügy osz-
tály 1. számú hivatali helyiségé-
be; hogy azt ezen idő alatt min-
denki megtekinthetvén, az őt vagy
másokat érdeklő javaslatokra nézve
netlány észrevételeit ezen 8 nap
alatt írásban a kir. pénzügyigaz-
gatóságnál, azon túl pedig szóval
a május hó 4-én összeülő adóki vezető
bizottságnál megtehesse.

Arad, 1904. évi április hó 23-án.

A városi tanács.

ALAPITATTOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 78

ALAPITATTOTT 1890.

Hamburg-Amerika.

Személyszállítás az új, nagy hamburgi duplacsavarú,
legújabb szerkezetű posta- és express gyorshajókkal.
Lehetőleg legnagyobb biztonság és kényelem.

Minden gőzhajónak két csavarja van, és mindegyik 12—16
vizhatlan részre van beosztva, tehát emberi számítás szerint
ezen hajók elmerülhetetlenek.

A fedélköz, villamos világítással, gőzfűtéssel, és szelelőké-
szülékkel van ellátva. Kitűnő ellátás. Családok és egyedül
utazó nők külön. 1119

Express gyorshajómenet 6—7 nap.

Fedélközi menetdíj **140** korona

Duplacsavarú postahajómenet 9—10 nap.

Fedélközi menetdíj **118** korona

A hajók indulása a következő:

Április 15-én	"Bulgária"	duplacsavarú postahajó
" 20-én	"Moltke"	express gyorshajó
" 22-én	"Pennsylvania"	duplacsavarú postahajó
" 27-én	"Deutschland"	express gyorshajó
" 29-én	"Patricia"	duplacsavarú postahajó
Május 6-án	"Belgravia"	duplacsavarú postahajó
" 11-én	"Blucher"	express gyorshajó
" 13-án	"Pretoria"	duplacsavarú postahajó
" 18-án	"Moltke"	express gyorshajó
" 20-án	"Graf Waldersee"	duplacsavarú postahajó
" 25-én	"Deutschland"	express gyorshajó
" 27-én	"Bulgária"	duplacsavarú postahajó
Június 1-én	"Auguste Viktoria"	express gyorshajó
" 3-án	"Pennsylvania"	duplacsavarú postahajó
" 8-án	"Blucher"	express gyorshajó
" 10-én	"Patricia"	duplacsavarú postahajó

és így tovább. A további menetrendet folytatjuk.

Vasúti jegyek kiadása New-Yorkból az amerikai vasutak összes
Állomásaira eredeti vasúti áron. Azonkívül közvetlen hajójáratok,
Halifax-Kanadába, kizárólag csakis a hamburgi kikötőből.

Azon színtalan kérdésűkötést illetően, mely hozzánk naponta érkezik, valjón
igaz-e az, hogy mostantól kezdve Hamburgon át Amerikába tilos az utazás,
nem lévén azon helyzetben, hogy azokra egyenkint megfigyelésünk — minden
érdeklődőnek szives tudomására hozzuk, hogy a kinek utlevele van, annak
fogában áll arra utazni, merre neki tetszik, és utjában őt, senki fel nem
tartóztathatja, sem pedig utjából másfelé el nem terelheti.

Feltétlen szükséges az nban 20.—korona előleg beiktatása, mi által az utas
magát biztosítja, hogy egy éven belül, bármikor, ha a hajójegy drágább is
lesz, csakis a fenti rendkívüli olcsó árt fogja fizetni.

Közelebbi felvilágosításai minden nyelven szolgálnak:

Falk és Társa, Hamburg, Amerikaház.

1748—1904. szám.

Világosi járás főszolgabirójától.

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegye világosi járásban Ó- és Uj-Fazekas-Varsánd
községekből alakult és üresedésbe jött körjegyzői állásra az
1886. évi XXII. t. cz. 86. §-a értelmében ezennel pályázatot
nyitok s a választás megejtésére határidőül folyó évi május
hó 5-én d. e. 10 óráját Ó-Fazekas-Varsánd község házához ki-
tűzöm.

Felhívom mindazokat, kik ezen körjegyzői állást elnyerni
óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában előirt minősít-
ést igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványokat legké-
sőbb f. évi május hó 4-én d. u. 5 óráig hozzám nyujtsák be.

Világos, 1904. évi április hó 23-án.

Páris Gábor,

főszolgabíró.

1255

Mindenkinek saját érdeke

aki a tavaszi idényre

divatos és izléses férfi-, fiu- vagy gyermekruhát akar vásárolni, az ne mulassza el az alkalmat és szerezzé be szükségletét

FRANK LEÓ

férfi-ruha áruházában Aradon, Andrásy-tér 9. sz.,

(az új minorita-templom átellenében), hol most az új idény beálltával dus választéku raktár áll a legolcsóbb és legszoli-
dabb árak mellett a t. vevőközönség részére felhalmozva.

Mérték szerinti megrendelések a legújabb szövetekből és legdivatosabb kivitelben

saját műhelyemben készül, úgy, hogy a legkényesebb izlést is minden tekintetben kielégít.

Állandó nag raktár hazai és külföldi szövetekben.

Szolid elv!

Figyelmes kiszolgálás!

Olcsó árak!

769

A k i n e k

ismeretség híján

házasúrsra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellerre,
kertészre.kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szükség**Aki**

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.üzletet,
műhelyt,
lakást stb.:
vagy**Aki**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterületet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.**Aki**

mindeneket vétel vagy bérbevitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban érteztetjük, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

kis hirdetési

rovatát használja.

600 drb. füző,

üzletfelosztás miatt minden elfogadható áron azonnal eladó. Aulich Lajos utca 9. sz. m. 1219

Uri lakás

Dask Ferencz-utca 3. számú ház I. emeletén, mely 5 szoba, alkov, konyha, fürdőszoba és cselédszobával áll, azonnal kiadó. 1229

Dohánytőzsde

Arad legelőnkebb u czájában csaiái viszonyok miatt eladó. Magányos nőnek vagy férfinak biztos megélhetés. Tőke befektetés 800 frt. Bővebbet Kubina Béáné papírkereskedésben n. 1230

Thanaton!

Levéltetvek, hernyok, vörös nyaku árpabogár (Lema melanopus), állczái u. n. méztelen csigák és egyéb lágytestű növényi kártevők irására alkalmas. Kapható a magyar kir. dohány nagyáruháznál. 1239

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságnál.

Elsőrendű

prima nehéz pörközt szelonna kapható Meisztrovich Janosnál, Aradon. 1241

Országszerte ismert**vizsgalapjainkból**

100 drb 1 korona a pénz előre való be- küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint keresztkötés tokban küldve, a gyürődés ellen védve. 100-750 drbg a bérmentesítésre 72 filler küldendő. Utánvétellel a szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia
kiadóhivatala Arad.**Kerékpár.**

Egy igen jó karban lévő kerékpár teljes felszereléssel, acetylen lámpával, nagyon olcsó áron eladó. Cím: Schwarcz Rzsó, Maros-Szlatina Aradmegye. 1258

VAJDA BENŐ

fogorvos

Arad, Szabadságtér színház épület.

Készít rágásra teljesen használható

müfogakat

4 koronától részletfizetésre is. Fogak plombírozása fektető olcsón jótállás mellett fájdalommentes foghuzás 2 korona. 1247

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOF

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvételnek. 1078

Szöllőkaró!

7 láb hosszú, tökéletes száraz tiszta tölgyfa, fatelepemen

Kossuth-utca sarkán

ótemető előtt 1257

megtekinthető s nálam bármely vasuti állomásra rendelhető.

69. TELEFON 69.

Aufricht Miksa.

Lakás Ötvös-utca 15. sz.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

60510—1904. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehéreneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni:

állomáson 1. évi április hó
Szeged 28-án d. e. 9 óra
Debrecen 29-én d. e. 9 óra
Budapest, 1904. évi április hó.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

BUTOR

— csak jó minőségű —

legjutányosabb árban

kapható

Varga József

asztalos mesternél 1136

Arad, Kápolna-u. 6/a.

Állapított 1860. Telefon 213.

Eredeti angol gyártmányu 70 gram könnyű tavaszi

puha kalapok

a legújabb színekben 1 frt. 50 krért kapható

M Ü N Z I.

úri divat-üzletében

Aradon. 767

Exelsior angol izzófényharisnya az ujkor legnagyobb találmánya.**Exelsior** angol izzófényharisnya adj: a legszebb világitást. Fényerő 120 gyertya**Exelsior** angol izzófény által légszesz megtakarítás**Exelsior** angol izzófény a legtartósabbak. 1200 — éző óra**Exelsior** már a kül és belföldön be van vezetve.**Exelsior** Aradon gyárakban, hivatalokban és kereskedőknél kiprobáltatott és igen jónak találtatott.**Exelsior** legole 6bb, mert darabja 50 filler.**Exelsior** Magyarország képviselője**Fischer Lipót**
Arad,

Egyedüli főraktára és elárúsítója

Rothstein Mór

Arad,

Szabadságtér 3. szám, fűszerkereskedésében.

Telefon 330 szám. 1158

Aki egy csésze jó teát óhajt élvezni, kérje mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját, és az az

INDRA TEA,

mely Chinának, Indiának és Ceylonnak legfinomabb tea keveréke. — Valódi csak eredeti csomagolásban.

Raktárakat a hirdető táblák mutatják.

Főraktár: Fejér Gyula, Arad.

Kriszta Nikodém

épület és díszmű bádogos.

Aradon, Kossuth-utca 21. szám

(szembe az iskolával).

Eivállal minden az épület és díszmű bádogos szakmába vágó új és javítási munkákat. u. m. 453

horgony és domborműveket, fürdő kádakat

konyha berendezések

elkészítését jutányos árak pontos kivitel mellett.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 8 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű gumi csövek gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működésért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári árcsú

Hönig Frigyes

harangöntőnél 1114

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadhatnak